ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡ. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ

ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ὁδὸς Καλάμιδος 8

ΕΤΟΣ Γ'. Ἀθῆναι, τῇ 15 Αὐγούστου 1900. ΑΡΙΘ. 15–16.

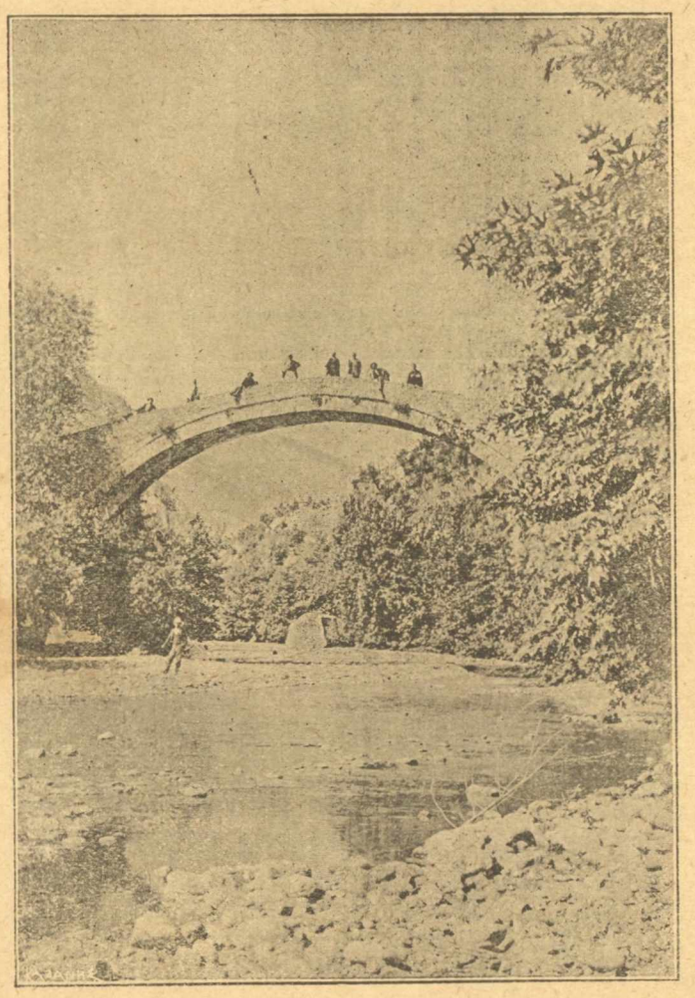

Πόρτα Παναγία (Τρίκκαλα Θεσσαλίας).

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΥ ΒΑΡΛΕΝΤΗ

Τὰ σμάραγδα καὶ τὰ μαργαριτάρια,
Τὰ κόκκινα ρουμπίνια, τὰ ζαφείρια,
Ἀναλυτά, χυμένα, ὠρηοστολίζουν
Τὸ φόρεμα τ' ἀκριβὸ τῆς Αὐγούλας.
Οἱ χρυσόπορτες σὲ λίγο θ' ἀνοίξουν,
Ἡ χρυσοπηγὴ μὲ μιᾶς θὰ ξεσπάσῃ
Καὶ μιὰ φωτιὰ μεγάλη, πέρα, πέρα,
Θὰ ξεχυθῇ, σὰν ποταμοῦ πλημμύρα
Καὶ τὸ ὑφάδι της ἡ Αὐγούλα θὲ νὰ κρύψῃ.
Ὤ, τ' ὠρηοπλουμισμένο φόρεμά της!
Ποιὰ ροδοδάχτυλα χέρια ξακρίσαν;
Ποιὰ μακροβλέφαρα μάτια τὸ ἐγνοιᾶσαν;
Σῶπα, νὰ μὴ τ' ἀκούσουν πέρα οἱ κύκνοι
Καὶ ξεψυχίσουν γλυκοτραγουδῶντας.

Ἄκου, διαμάντια πῶς σπάζουν στοὺς βράχους
Καὶ ξάνοιξε πῶς λάμπουν μέσ' 'στὸν ἥλιο,
Μυριοζήλευτα νερά, πηγὲς θεῖες.
Ποιὲς χάρες κρινοπρόσωπες ξεπλένουν
Καὶ ποιὰ κορμιὰ κρυφὰ δροσολογᾶνε
Καὶ ποιὰ λούζουν μαλλιά, ποιὰ στήθια λούζουν;
Σῶπα, νὰ μὴ τ' ἀκούσουν οἱ Νεράϊδες
Καὶ τὴ φωνή σου πάρουν ἀπ' τὴ ζήλεια.

Οἱ κλόνοι γέρνουν χιλιοφορτωμένοι
Ἀπὸ γλυκοὺς καρπούς. Ὑμνολογᾶνε
Γλυκόφωνα στοὺς κάμπους τὰ ποτάμια.
Μοσχοβολάει τ' ἀγέρι καὶ τὰ πλάγια
Βαλαντωμένα καρτεροῦν τὰ ταίρια,
Ἐρωτεμένες πέρδικες κι' ἀηδόνια,
Βοσκῶν φλογέρες κι' ἀγριοπεριστέρια.
Καμαρωμένο κύττα ἕνα ζευγάρι,
Κάτω στὸν κάμπο, ποῦ γλυκοφιλιέται!
Τ' ἄλογο στέκει μὲ ὀλόρθη τὴ χαίτη
Κι' ἀνατριχιάζει ἀπ' τὴ γλύκα τὸ ταῖρι.
Σῶπα, καὶ τὰ βάσκανα μάτια βλέπουν
Μὲ τὰ πυκνά, μὲ τὰ σμιγμένα φρύδια.

Μαλακώτατο στρῶμα τὰ χορτάρια,
Καλὸς ὁ ἴσκιος καὶ τὸ κρασὶ τοῦ ὀνείρου
Θεσπέσιο μῦρο, βάλσαμο τῆς λύπης,
Νά, μιὰ παρθένα ποθοπλανταγμένη.
Τὸ ὡραῖο κορμὶ βαρειὰ βαλαντωμένο
'Αστόχαστα κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο σέρνει.
Κι' ἀναγκλαδίζεται καὶ χολοσκάει
Ὤ, πῶς καΐνε τὰ μάγουλα, τὰ χείλη!
Καὶ πῶς χτυπάει σὰν τὸ σφυρὶ ἡ καρδιά της,
Κάτι γυρεύει καὶ καρτερεῖ κάτι.
Λαχταράει σὰν ξέρα τὸ πρωτοβρόχι,
Καὶ σὰν τὴ χέρσα γῆ τὸ ζευγολάτη!
Ὤ, μὴ βιασθῇς, παρθένα φρενιασμένη!
Περνᾶνε Λάμιες 'δῶθε λυσσασμένες,
Ποῦ πέρνουν φοῦχτες τὰ φιλιὰ καὶ φοῦχτες
Τὰ μαῦρα μάτια πέρνουν κι' ἀφανίζουν.

Τὸ πλατύφυλλο ἀμπέλι φορτωμένο
Γλυκὰ σταφύλια, τὸν τρύγο προσμένει.
Τί καλὸς ποῦναι ὁ τρύγος στὸν καιρό του!
Νά, καὶ μιὰ κόρη κάποιος τὴν κερνάει
Νέκταρ κρασί, κ' ἐκείνη τὸ στραγγίζει
Κάθε ποτῆρι κ' εἶναι μεθυσμένη.
'Ακόμα κι' ἄλλο, κι' ἄλλο τοῦ φωνάζει.
Ὤ, πῶς ἡ γλύκα τώρα τὴ λιγώνει!

Τὰ πυρωμένα στήθια της δροσίζει.
'Ακόμα κι' ἄλλο, κι' ἄλλο τοῦ φωνάζει.
'Αχνὸς ἐκεῖνος σκύβει καὶ τῆς λέει·
Ὤ, σῶπα ἀγάπη μου καὶ μὴ σ' ἀκούσουν
Τοὺς 'Ολύμπου οἱ Θεοὶ καὶ μᾶς χωρίσουν.

Ἡ θάλασσα! Τί χαρές, καὶ τί κλάψες!
Ποιὸς κλαίει ἐδῶθε, ποιὸς χορεύει ἐκεῖθε;
Ποιὸν συνεπέρνει ἡ μπόρα κι' ἡ φουρτοῦνα;
Καὶ ποιὸς γλυκομεθάει στὴ γαλήνη;
Κύματα μύρια καὶ χρώματα μύρια.
Πόνοι βουβοὶ καὶ πόνοι ποῦ βογγᾶνε,
Σὰν τὸ βορειὰ σμιγμένο μὲ τὸ κῦμα.
Ἄβυσσος στὴν Ἄβυσσο ἀπολογιέται,
Βόγγος τὸ βόγγο δέρνει μανιωμένος
Κι' ἀπάνου, κάτου καὶ παντοῦ καὶ γύρω
'Απελπισιᾶς καμπάνες ἀντηχοῦνε
Καὶ στέφανα τοῦ γάμου συγχαλλάζουν.
Κι' ἀνάμεσα στὴς κλάψες, στὰ τραγούδια,
Φωνὴ στριγκιά, φωνὴ γλυκειά, γροικιέται.
Ζωή, γιὰ σένα κάνω τόσες κλάψες,
Γιὰ σένα τ' ἄρματα καὶ τοὺς πολέμους,
Γιὰ σένα τόσα θὲ νὰ πῶ τραγούδια.
'Αξίζεις κι' ἄλλες τόσες κλάψες κι' ἄλλα
Κι' ἄλλα τόσα τραγούδια κι' ἄλλες ἔγνοιες,
Μά, σῶπα τώρα πιὰ χιλιακριβή μου,
Σῶπα, μὴ πᾶς κι' ὁ Χάροντας σ' ἀκούσῃ!

Χρῖστος Βαρλέντης

ΟΙ ΒΑΣΙΛΟΚΤΟΝΟΙ

Τὸ στυγερώτατον ἔγκλημα, ἡ δολοφονία τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου, ἡ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπόπειρα κατὰ τῆς πολυτίμου ζωῆς τοῦ Βασιλέώς ἡμῶν, ἧς ἤδη δίκην ἔδωκαν οἱ δράσται αὐτῆς,ὡς καὶ αἱ διάφοροι κατ' ἐστεμμένων κεφαλῶν προσβολαὶ ἐξεγείρουσιν εὐλόγως τὴν περιέγειαν πρὸς ἱστορικὴν ἐξέταξιν τῶν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς φονικὴν ὑψωσάντων χεῖρα ἐναντίον προσώπων, τὴν ὑπάτην τοῦ κράτους ἀρχὴν κατεχόντων, ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἔρευναν τῶν ποικίλων ἐλατηρίων, ἐξ ὧν οὗτοι ὡρμήθησαν.

'Ο Régis ἐν τῇ κλασικῇ μελέτῃ αὐτοῦ περὶ «τῶν βασιλοκτότων» (les Régicides) 1) διαιρεῖ αὐτοὺς εἰς ψευδεῖς (faux) καὶ εἰς ἀληθεῖς (vrais) βασιλοκτόνους ἢ προεδροκτόνους (présidenticides). Καὶ ψευδεῖς μέν, οἷοι οἱ Μαριόττη καὶ Περρέν· εἶνε οἱ ἐκ τῶν πασχόντων μανίαν τῆς καταδιώξεως, ἀποβαινόντων δὲ διωκτῶν καὶ ἐπιχειρούντων προσβολὴν κατὰ βασιλικοῦ τινος προσώπου, προέδρου δημοκρατίας ἢ ὑπουργοῦ, ὅπως ἰκανοποιήσωσιν οὕτω τὴν μανίαν αὐτῶν καὶ ἑλκύσωσιν ἐφ' ἑαυτοὺς κοινὴν προσοχήν. 'Αληθεῖς δὲ βασιλοκτόνοι, οἷοι οἱ Ραβελλιάκ, Δαμέν, Καρλόττα, Κορδαί, Λουβέλ, 'Ωμπερντέν, εἶνε ἐκεῖνοι, ὧν ἡ κακοῦργος πρᾶξις κατ' ἐπισήμου τινὸς προσώπου ὑπῆρξεν ἡ ἄμεσος καὶ ἐξηναγκασμένη, ὡς εἰπεῖν, συνέπεια νοσηρᾶς πνευματικῆς διαθέσεως ἰδιαζούσης. Προσομοιάζουσι δ' οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀλλήλοις ὑπό τε φυσικὴν καὶ ἠθικὴν ἔποψιν εἰς βαθμὸν ἐκπλήσσοντα, εἰ καὶ εἰς ἀλλοίους χρόνους καὶ ἐθνικότητας ἀνήκοντες. Νέοι ὄντες κατὰ τὸ πολὺ ἔχουσιν ἅπαντες τὰ στίγματα τῆς ἐκφυλίσεως καὶ ἐμφοροῦνναι συνήθως μυστικοῦ κληρονομικοῦ. Ὑποκείμενοι δὲ εἰς νοσηρὰς ψευδαισθήσεις, ὡς λέγει ὁ Tarde, ὠθοῦνται ὑπ' αὐτῶν εἰς διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματος, ὅπερ ἐν τῇ παρανοίᾳ αὐτῶν ὠνειρεύθησαν.

'Ο Παλμὰ Καγὲ ἀναφέρει περὶ τοῦ Ζὰκ Κλεμάν, τοῦ δολοφόνου 'Ερρίκου Γ'. τῆς Γαλλίας, ὅτι ὑπήκουσεν εἰς τὴν ἑξῆς ψευδαίσθησιν, Νύκτα τινά, ὡς διετείνετο οὗτος, ἐν ᾧ εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς κλίνης, ὁ Θεὸς ἔπεμψεν αὐτῷ κατ' ὄναρ ἄγγελον, ὅστις ὑπὸ ἀπλέτου φωτὸς περιβαλλόμενος. ἐπέσεισεν αὐτῷ ρομφαίαν γυμνήν, φωνῶν: «ἀδελφὲ 'Ιάκωβε, τυγχάνω ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ Παντοδυνάμου, ὅπως σοὶ ἀναγγείλω ὅτι παρὰ σοῦ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δέον νὰ θανατωθῇ. 'Αναλογίσθητι δέ, ὅτι ὁ στέφανος τοῦ μάρτυρος προητοίμασταί σοι διὰ τοῦτο». Ταῦτα δ' εἰπὼν ὁ ἄγγελος ἐξηφανίσθη παραυτίκα.

'Ο Régis ἀναφέρει πρὸς τούτοις καὶ πρόσφατόν τι γεγονὸς τοιαύτης νοηρᾶς ψευδαισθήσεις, ἐπισυμβὰν ὡς κατ' ἀντιγραφὴν μετὰ τριακόσια ὅλα ἔτη εἰς σύγχρονον ἀναρχικὸν ἐκ τοῦ εἴδους τῶν βασιλοκτόνων. Νύκτα τινά, καθ' ἃ οὗτος δυϊσχυρίζετο, ἐπεφάνη πρὸ αὐτοῦ ἐν μέσῳ φωτεινοῦ κύκλου ὑπερφυές τι ὂν ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ 'Αρχαγγέλου Μιχαήλ, κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ ξίφος ἐξαστράπτον καὶ λέγον αὐτῷ: «Εἶμαι τὸ δαιμόνιον τῆς ἐπανασιάσεως. ὀφείλεις δὲ νὰ ἀποθάνῃς ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν σου, ὡς ὁ 'Ιησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Πραντζίνης». Καὶ τὸ πνεῦμα ἀμέσως ἐξηφανίσθη, ἀφίνον ὄπισθεν αὐτοῦ γραμμὴν φωτεινήν.

Εἶνε δ' οἱ βασιλοκτόνοι ἐνίοτε καὶ πρόσωπα, οὐχὶ τοσοῦτον ἄγνωστα ἐκ τοῦ παρελθόντος αὐτῶν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης. 'Ο Ραβελλιάκ, ὁ φονεύσας 'Ερρῖκον τὸν Δ', ἵνα ματαιώσῃ τὸν κατὰ τοῦ Πάπα πόλεμον, εἶχεν ἐπανειλημμένως κατηγορηθῆ δι' ἀνθρωποκτονίας καὶ κλοπάς, ἀποτολμῶν δὲ τὴν δολοφονίαν ταύτην ἐνόμιζεν, ὅτι διαπράττει ἔργον θεάρεστον καὶ ἐπαίνου ἄξιον. Ἡ Γαλλία διήρχετο τότε θρησκευτικὴν κρίσιν. Τὰ πνεύματα δ' ἕνεκα τούτου διετέλουν ὑπερεξημμένα, συνεπῶς δὲ οἱ παράφρονες καὶ οἱ λοιποὶ τὴν διάνοιαν τεταραγμένοι ἐνεπνέοντο ἐν τοῖς παραληρήμασιν αὐτῶν ἐκ τῶν ἰδεῶν τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος. Ὑπὸ τοὺς βασιλεῖς, παρατηρεῖ ὁ Régis, οἱ βασιλοκτόνοι ἦσαν πρὸ πάντων μυστικοὶ θεομανεῖς, κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἦσαν μυστικοὶ πατριῶται, ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐνεργοῦντες, κατὰ τὴν σημερινὴν δ' ἐποχὴν εἶνε κυρίως μυστικοὶ πολιτικομανεῖς ὀνειροπολοῦντες τὸν κοινωνισμὸν καὶ τὴν ἀναρχίαν.

Ἡ Καρλόττα Κορδαί ἡ οὐδέποτε ἄλλως πρότερον σχοῦσα διαφοράν τινα μετὰ τῆς Δικαιοσύνης, πλήττουσα τὸν Marat, τὴν δι' αὐτὴν προσωποίησιν ταύτην τῆς ἐπαναστάσεως, ἐφαντάζετο ὅτι κατέλυε ταύτην διὰ τοῦ θανάτου τοῦ *φίλου* τούτου τοῦ *λαοῦ*. 'Ο Φρειδερῖκος Στήψ, υἱὸς Λουθηρανοῦ ἱεροκήρυκος, ὅστις δεκαεννεατῆς περίπου ἀπεπειράθη νὰ δολοφονήσῃ δι' ἐγχειριδίου Ναπολέοντα τὸν Γ'., προσεβάλλετο ὁμοίως ὑπὸ ψευδαισθήσεων. Ἠσθάνετο, ἔλεγεν, ἑαυτὸν παρασυρόμενον ὑπὸ κολοσσαίας καὶ ἀκαταμαχήτου δυνάμεως, εἶχε δ' ἀναλάβει, προσέθετεν, ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ ὑποχρέωσιν ἀμετάκλητον. 'Ο Σάλα, κατὰ τὸ ἔτος 1811, ἡλικίας δέκα καὶ ὀκτὼ μόλις ἐτῶν, εἶχεν ἤδη πρὸ ἑνὸς ἔτους συλλάβει τὴν ἰδέαν νὰ φονεύσῃ τὸν Ναπολέοντα. 'Εκοινώνησε

τῶν 'Αχράντων Μυστηρίων κατὰ τὴν πρωΐαν τῆς ἀποπείρας, εἶχε δ' ὁπλισθῆ διὰ δώδεκα πιστολίων καὶ ἑνὸς ἐγχειριδίου.

Ἦν φύσις εὐερέθιστος καὶ ὀργίλη, πάσχουσα ἐξ ἐπιληπτικῶν προσβολῶν καὶ ὑπὸ τρόμου καταλαμβανομένη ἐπὶ τῇ θέᾳ ξίφους γυμνοῦ. 'Εν Vincennes δὲ διαμένων οὗτος, ἔζη κυριολεκτικῶς ἐν τῷ σκότει, κλείων ἑρμητικῶς τὰ παράθυρα αὐτοῦ. Πολλοὶ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναπολέοντος πεπεισμένοι, —κατὰ νοσηρὰν πλάνην,— ὅτι ἡ *Εἰρήνη ἤθελεν ἀναπηδήσει ἐκ τοῦ τάφου τοῦ Αὐτοκράτορος*, ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ καταστρέψωσι τοῦτον. 'Εκ τῶν παραδειγμάτων λοιπὸν τούτων συνάγεται ἀριδήλως, ὅτι οἱ βασιλοκτόνοι προδιατεθειμένοι τυγχάνοντες εἰς παραφροσύνην καὶ ἐγκληματικὰ ἄλλως ἔνστικτα ἔχοντες, πολλάκις ὅμως ἀληθεῖς παράφρονες ὄντες, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν περὶ αὐτούς, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν θρύλλων τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐφημερίδων συλλαμβάνουσι τὸν κακοῦργον αὐτῶν σκοπὸν καὶ προβαίνουσιν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τούτου, φανταζόμενοι ὅτι πίπτουσι θύματα ὑπὲρ τοῦ θριάμβου μιᾶς ἰδέας 1). 'Ο 'Ορσίνη ἀπεπειράθη νὰ δολοφονήσῃ Ναπολέοντα τὸν Γ'., ὡς φίλον τοῦ Πάπα καὶ ἀντίπαλον τῆς 'Ιταλίας. 'Ο Γκιτὼ ἐφόνευσε τὸν πρόεδρον Γκάρφιλδ διὰ λόγους πολιτικῆς ἀνάγκης καὶ εἰς θείαν, ὡς ἔλεγε, κατανάγκασιν ὑπείκων. 'Ο Πασσανάντης ὥρμησε κατὰ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου. σείων σημαίαν σοσιαλιστικήν, ἀποσκοπῶν δ' εἰς τὴν ἵδρυσιν παγκοσμίου δημοκρατίας. 'Ο Χιλεὰν ἀπεπειράθη κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Μπαζαίν, ὅπως εκπληρώσῃ ὅρκον, ὃν πανηγυρικῶς ἔδωκε νὰ ἐκδικήσῃ κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ τὴν πατρίδα αὐτοῦ. 'Ο 'Ωμπερντὲν τέλος τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1887 ἔτους ἐπετέθη κατὰ τοῦ Jules Ferry, ὅπως ἐξολοθρεύσῃ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὸν κακὸν τῆς Γαλλίας δαίμονα, τὸν ὁποῖον οἱ πολιτικοὶ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὕβριζον καθ' ἑκάστην διὰ τῶν ἐφημερίδων,—ἀφὸ ἀνισόρροπος οὗτος τὸν νοῦν μετὰ πάθους ἀνεγίνωσκεν, - ὡς μόνον αἴτιον τόσης καταστροφῆς ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων ἕνεκα τῆς εἰς Τογκῖνον ἐκστρατείας, ἣν τινα ὁ Tonkinois, ὡς ἀπεκάλουν αὐτόν, ἐπεχείρησεν ἐκ βλέψεων ἀποικιακῆς πολιτικῆς.

'Αλλ' οἱ βασιλοκτόνοι, ὅσον καὶ ἂν ὦσι παρορμητικοὶ (impulsifs), ὅσον καὶ ἂν παραπλανῶνται ἐξ ψευδαισθήσεων, ἐνεργοῦσιν ὅμως ἐνίοτε κατὰ προμελέτην. Καίτοι ἡ κακοῦργος αὐτῶν πρᾶξις εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα ἐμμόνων ἰδεῶν, νοσηρῶν καὶ ἀκατανικήτων, ἐν τούτοις τυγχάνει αὕτη περιεσκεμμένη καὶ ὑπολελογισμένη. Εἶνε δ' οἶκτος ἀνωφελὴς καὶ ἄκαρπος, ὡς ὁ Tarde λέγει σὸ νὰ χαρισθῇ τις ἀπέναντι αὐτῶν καὶ πλανῶνται ἐπίσης οὐχὶ σπανίως ἱστορικοὶ συγγραφεῖς καί τὸ κοινὸν, ἀποδίδοντες αὐτοῖς ενναιτίους κ,υφίους, ὧν οὗτοι ὄργανα δῆθεν ἐγένοντο.

ΕΝΑ ΦΑΡΜΑΚΕΡΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

Πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ἓν κῦμα τοῦ μανιωμένου ὠκεανοῦ τῆς ζωῆς, οἰκτρὸ ναυάγιο μ' ἔρριψε 'ς τὸ λιμάνι τοῦ σπιτιοῦ της. 'Εκεῖ τὴν ἐγνώρισα. 'Εξετίμησε, ὡς μοῦ ἔλεγε, τὸν χαρακτῆρά μου καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν μ' ὔδωκε θάρρος στενοτάτου συγγενοῦς. Τόσο μ' ἐσυμπονοῦσε, τόσο καλὴ ἦταν πρὸς ἐμέ, ὥστε κατεδέχετο νὰ συνομιλῇ καὶ νὰ χαριεντίζεται μαζί μου.

Αὐτή!

Καὶ ἔδειχνε σ' ἐμένα στοργὴν καὶ ἀγάπην μητρὸς ἢ μεγαλητέρας ἀδελφῆς — τὴν μόνην θυσίαν ποῦ τῆς ἐπέτρεπεν ἡ κοινωνικη της θέσις, ἡ ἡλικία της — περιβάλλουσά με ἀνύποπτα μὲ τὴν γοητείαν τῶν λόγων της, τῶν ἰδεῶν της, καὶ μὲ τὸ γλυκὺ θάλπος τῆς ζωῆς της, τῆς ποιητικῆς κ' εὐτυχισμένης Καὶ συνομιλούσαμεν καὶ ἐχαριεντιζόμεθα, σὰν φίλοι παιδικοί.

Τόσον λαμπρὰ ἐταίριαζαν οἱ χαρακτῆρές μας, ὥστε θὰ ἔλεγες ὅτι εἴμεθα κουρδισμένοι ς τὴν ἴδια νότα. Εἴχαμεν τὰς ἰδίας ἰδέας περὶ τοῦ κόσμου, περὶ φιλίας, περὶ ἔρωτος. Κ' ἦταν τόσο ἁγνὴ καὶ ἁρμονικὴ ἡ φιλία μας.

'Αλλ' ὑπάρχουν μερικοὶ νόμοι διέποντες τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς, τοὺς ὁποίους δὲν ἠμπορεῖ κἀνεὶς νὰ παραβαίνῃ τόσον εὔκολα ὅσον νομίζει. Νόμοι δεσμοὶ καὶ δηλητήρια τῆς ζωῆς, εἶνε ἀδύνατο σοῦ λέγει νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀληθινὴ φιλία μεταξὺ δύο ἀτόμων διαφόρου φύλου, Πιθανὸν νὰ μὴ εἶνε νόμος δι' ὅλους. 'Εγὼ τοὐλάχιστον, τὸ ὁμολογῶ, δὲν ἠμπόρεσα, ἂν καὶ τόσο ἐπάλαιψα, τόσα ὑπέφερα, νὰ τὰ παραβιάσω.

∞

Ἔχετε παρατηρήσει μερικὰ λουλούδια, τὰ ὁποῖα φυτρώνουν, ριζοβολοῦν κι' αὐξάνουν ἐκεῖ ποῦ δὲν ἔπρεπε; ἔτσι βλέπομεν συχνά, πολὺ συχνὰ εἰς τὴν κοινωνίαν αὐτὴν τῆς ὕλης κὰὶ τῆς ἀχαριστίας νὰ ξεφυτρώνῃ τὸ ἄνθος τοῦ ἔρωτος εἰς καρδίας, εἰς τὰς ὁποίας ἔπρεπε ν' αὐξάνῃ τὸ σέβας καὶ ἡ ἐκτίμησις πρὸς τὰ ἄτομα τὰ ὁποῖα τὸν ἐμπνέουν.

Ἴσως ἔπταισα, ἴσως καὶ μή. Διαβᾶστε τὴν σειρὰν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα μοῦ ἐνέπνευσε καὶ κρίνατε. Σεβασμόν, εὐγνωμοσύνην, ἐκτίμησιν, φιλίαν, συμπάθειαν καὶ τέλος ἔρωτα. Ἔπταισα λοιπόν; Ἡ σειρὰ αὕτη δὲν φαίνεται καὶ εἰς σᾶς τόσῳ λογική, ὅσῳ καὶ ἀκαταμάχητος;

'Αλλὰ καὶ ἂν ἔπταισα ἐξάγνισα τὸ σφάλμα μου μὲ τοὺς ἀτελειώτους σπαραγμοὺς καὶ τὴν ἀκοίμητον ὀδύνην τῆς καρδίας μου, ἡ ὁποία ἐνῷ ἀγαποῦσε τόσον ἁγνά, τόσον ἀπεριόριστα καὶ τόσον τρελλά, ἐν τούτοις ἠναγκάζετο νὰ σιωπᾷ.... 'Οποία σκληρὰ καὶ ταρτάριος δοκιμασία! 'Αφοῦ καὶ ὅταν ἀκόμη τῆς 'μιλοῦσα ἢ μοῦ κουβέντιαζε δὲν ἐτόλμων νὰ σηκώσω τὰ μάτια μου νὰ τὴν ἀτενίσω

Κ' ἐφύλαξα τὸν ἔρωτά μου μέσ' 'στὴν καρδιὰ κλεισμένον, ἀδιάφορον ἂν κάθε λίγο τὴν ἐσπάραζε, ἂν τὴν ἔτρωγε σὰν σκουλῆκι τῆς κολάσεως ἀκοίμητο καὶ τὴν ἐλάτρευα μὲ μίαν παράδοξον λατρείαν σιωπηλήν, ὀλιγαρκῆ, αἰθερίαν.....

∞

Μαζεύσατε ὅ,τι ὡραῖον καὶ εὐῷδες,, ὅ,τι γλυκὺ καὶ θελκτικὸν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον καὶ μὲ τὴν φαντασίαν σας πλάσατε τὴν ὡραιοτέραν γυναῖκα ποῦ εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθῆτε, διὰ νὰ σχηματίσετε μίαν ἀμυδρὰν ἰδέαν περὶ ἐκείνης. Οὔτε τὰ κρίνα καὶ τὰ γούλια δὲν εἶχαν τὴν λευκότητα καὶ τὴν διαφάνειαν τῆς σαρκός της, οὔτε τὸ βελοῦδον τὴν λειότητά της. Εἶχε καὶ μίαν ψυχήν, ποιητικήν, ἁγνήν, ἀγγελικήν· πνεῦμα εὐφυές, γοργόν, ἐρασμιώτατον καὶ μίαν καρδίαν τρυφεράν, τρυφερωτέραν κι' ἀπὸ τὰ νεογέννητα φύλλα τῶν δένδρων, πάλλουσαν πρὸς πᾶν ὡραῖον καὶ εὐγενές. Ἕνας ἄγγελος κάλλους καὶ ἁγνότητος, τρυφερότητος καὶ συμπαθείας, πλάσμα ποῦ μόνη ἡ ἐρωτευμένη κι' ἀχαλίνωτη φαντασία τοῦ Βὰν-Δὼκ ἠμποροῦσε νὰ φανταασθῇ τὸν τύπον του....

Ἦτο λοιπὸν δυνατὸν ἐγώ, ὁ ὁποῖος εἰς οὐδεμίαν ἄλλην θρησκείαν ἐπίστευσα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον εἰμὴ εἰς τὴν τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἰδεώδους, νὰ συναντήσω τὴν γυναῖκα, ὅπως τὴν ὠνειροπόλησα ὑπὸ τὸν ἰδεώδη της τύπον καὶ νὰ μὴ καταθέσω πρὸ τῶν ποδῶν της ἀφιλοκερδῆ φόρον λατρείας, νὰ διέλθω ἀπαθής; Ἀδύνατον!

Ἄλλως τε τί ζητοῦσα ἀπ' αὐτήν; σχεδὸν τίποτε. Νὰ τὴν ἀκούω, νὰ τὴν βλέπω μόνον.

Ἄχ, πόσκις φορᾶς, ὅταν μ' ἐμέθυεν, ὅταν μ' ἐνανούριζε μὲ τὴν περιπαθῆ ἁρμονίαν τῶν λόγων της, δὲν μοῦρθε νὰ τῆς ἐξομολογηθῶ τὴν ἀγάπη μου, ἡ ὁποία ἐπὶ τόσον καιρὸν ἐλούφαζε μέσ' 'στὴν καρδιά μου, σὰν θηρίο φοβερὸ ποῦ ἄσπλαχνα τὴν ἐσπάραζε, σὰν χταπόδι ποῦ μοῦχε περιπλέξει μὲ τοὺς πλοκάμους του ὅλην τὴν ὕπαρξιν καὶ νὰ πέσω στὰ πόδια της κ' ἐκεῖ νὰ μείνω. 'Αλλ' ὑπήκουσα εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ καθήκοντος κ' ἐκρατήθηκα. Κ' ἐπειδὴ ἐσυλλογίσθην, ὅτι ἡ στιγμὴ ἐκείνη θὰ ἦτο ἐπὶ τέλους μοιραία καὶ ἀναπόφευκτος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἤθελα ν' ἀποφύγω μὲ πᾶσαν θυσίαν, ἀπεφάσισα νὰ φύγω· ναί, νὰ φύγω μακράν της!

Κ' ἔφυγα φέρων τὸν σπαραγμὸν μέσ' τὴν καρδιὰ καὶ τὸ θάνατο μέσ' τὴ ψυχή. Συντετριμμένος ἐκ τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀπελπισίας ὑπεβλήθην ἑκουσίως εἰς ἐξορίαν διὰ νὰ λησμονήσω....

'Αλλ' ἦτο ἀδύνατον!

Ἤδη ἐκ τοῦ παραθύρου τοῦ ἐρημητηρίου μου παρατηρῶ τὸν Ἁγιώργη, ὅπου ἔχει τὸν θρόνον της ἡ βασίλισσα τῆς καρδίας μου καὶ κλαίω, κλαίω ὡς ὁ Ἀδὰμ ὁ ἐκδιωχθεὶς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς καὶ εὐτυχίας.

∞

Λιλή, πολυαγαπημένη Λιλή· δὲν σοῦ ἐφανέρωσα τίποτε διὰ νὰ μὴ ταράξω τὴν ζηλευτὴν γαλήνην τῆς οἰκογενειακῆς σου εὐδαιμονίας, ὑπέφερα τόσα πρὸς χάριν σου, ὑπεβλήθην εἰς τόσας θυσίας καὶ θῦμα τῶν πάθων μου τῶν φλογερῶν καὶ ἰδεωδῶν ἔφυγα τοῦ κόσμου τὴν τύρβην καὶ χαρὰν κ' ἦλθα ἐδῶ νὰ κλαύσω ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς καρδίας μου καὶ νὰ ἐξαγνίσω τὸ σφάλμα μου. Ἐν τούτοις κάθε παλμὸς τῆς καρδίας μου θὰ εἶνε καὶ μία εὐχὴ διὰ σὲ νὰ ζήσῃς εὐτυχὴς καὶ ἄλυπη αἰώνια.

Λιλή, ὅταν ὁ Ζέφυρος χαϊδεύει τὸ θελκτικὸν πρόσωπόν σου—ὤ, πόσον τὸν ζηλεύω! - σοῦ φέρνει τὰ φιλιὰ ποῦ σοῦ στέλνω μὲ τὴν μυρωμένην αὔραν του, ὅταν δὲ ὁ βορρᾶς συρίζει πένθιμα στ' αὐτιά σου, ἀναγνώρισον τὸν ὁλολυγμὸν τοῦ παράφρονος ἔρωτός μου....

Μποζικᾷ (Νεμέας) **Ν. Σ. Γκινόπουλος**

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΑΤΙΟΥ

Καὶ ὁ Ὁράτιος, ὡς πάντες σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ἐτρώθη ὑπὸ τοῦ πτερωτοῦ τῆς Ἀφροδίτης υἱοῦ, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἔργων τοῦ ποιητοῦ καταφαίνεται οὐδέποτε τὴν καρδίαν του κατέσχε ἔρως σοβαρὸς πρός τινα γυναῖκα. Ὁ Ὁράτιος ἠγάπησε γυναῖκας ἀγάμους, ἐγγάμους καὶ ἐλαφρῶν ἠθῶν, ἀλλ' οὐδεμία τούτων ἐπέδρασέ ποτε βαθέως ἐπὶ τῆς τύχης, ἢ ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεώς του, μάλιστα δὲ αὐτὸς οὗτος καυχᾶται διὰ τὴν ἀστάθειάν του[1] καὶ λέγει ὅτι ἠγάπησε χιλίας γυναῖκας.[2] Νέος ὢν συνῆψε σχέσεις μετὰ τῆς ἐλαφρᾶς τὰ ἤθη Κινάρας, ἥτις λίαν ἀφιλοκερδῶς τῷ παρεῖχε τὴν ἀγάπην της καὶ τῆς ὁποίας προσφιλῆ μέχρι γήρατος διετήρησε τὴν ἀνάμνησιν.[3] Ὁ Ὁράτιος πραγματεύεται τὰ ἐρωτικά του παθήματα μεθ' ἱκανῆς εἰρωνείας καὶ ψυχραιμίας, πάντοτε δὲ ἀπέναντι τῶν γυναικῶν κατέχει θέσιν ὑπέροχον καὶ περιφανῆ καὶ ἀποφεύγει τοῦ νὰ ὑποδουλωθῇ καὶ νὰ καταστῇ θεράπων τῶν θελγήτρων αὐτῶν. Πρὸς τὴν Χλόην, ἥτις τὸν ἀποφεύγει λέγει εἰρωνικῶς, ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὸν φοβῆται, διότι οὔτε λέων εἶναι, οὔτε τίγρις. Τὴν Πύρραν ἐρωτᾷ: «τίς ὁ χαρίεις καὶ μυροβόλος νεανίας ὅστις ἐν δροσερῷ ἄντρῳ σὲ κρατεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ τίνος ἕνεκεν μετὰ χαριέσσης ἀφελείας ἀναδένεις τὴν ξανθὴν κόμην». Ἔχων δὲ ὑπ' ὄψει τὸ τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ φίλου Βιργιλίου «varium et mutabile semper femina» ἤτοι: ποικίλον καὶ εὐμετάβλητον πρᾶγμα ἡ γυνή, λυπεῖται τὸν εὐτυχῆ ἀντεραστὴν καὶ ἀναφωνεῖ: «Φεῦ! ποσάκις θὰ κλαύσῃ, ὅταν ἀποδειχθῶσι ψευδεῖς οἱ ὅρκοι καὶ ἡ πίστις· θὰ ἐκπλαγῇ ὁ ἄφοβος ὅστις τώρα σὲ καρποῦται, ὅστις πάντοτε ἐρασμίαν σὲ ἐλπίζει, ἀγνοῶν τὸ ἀπατηλὸν τοῦ χρυσοῦν».

Ὅμως ἐν τῇ 16ῃ ὠδῇ τοῦ Α'. βιβλίου φαίνεται ὅτι μετανοεῖ διὰ τοὺς ὑβριστικούς στίχους του πρός τινα ἀνώνυμον φίλην του λέγων: «Ὦ κόρη ὡραιοτέρα τῆς ὡραίας μητρός σου, οἱονδήποτε τέλος θὲς εἰς τοὺς ὑβριστικούς μου ἴαμβους, εἴτε διὰ τῆς φλογός, εἴτε διὰ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης σοὶ ἀρέσκει . . . Αἱ ὀργαὶ τὸν Θυέστην κατέβαλον διὰ φοβεροῦ ὀλέθρου καὶ ὑπῆρξαν αἱ πρώτισται αἰτίαι ἵνα καταστραφῶσιν ὑψηλαὶ πόλεις. Κράτησον τὴν ψυχήν σου· καὶ ἐμὲ ἐξῆψεν ἐν τῇ γλυκείᾳ νεότητι ἡ θερμότης τοῦ στήθους, καὶ εἰς τοὺς ταχεῖς ἴαμβους μου μὲ παρώτρυνε μαινόμενον. Τώρα ἐγὼ ζητῶ νὰ ἀνταλλάξω τὰ λυπηρὰ διὰ τῶν ἡδέων, ἀρκεῖ νὰ γείνῃς εἰς ἐμὲ φίλη, ἀφοῦ ἤδη ἀνεκάλεσα τὰς ὕβρεις καὶ νὰ μοὶ ἀποδώσῃς τὴν καρδίαν σου».

Οὐδεὶς νομίζω θὰ ψέξῃ τὸν ποιητὴν διότι καὶ γυναῖκας ἐγγάμους ἠγάπησε καὶ περὶ τοιούτου ἔρωτος ἔγραψεν ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν ἐλαφρὰν κατὰ τὰ ἤθη ἐποχήν του.

— Εἶναι νὺξ χειμερινὴ καὶ θυελλώδης, λέγει πρὸς τὴν Λύκην γυναῖκα ἔγγαμον, καὶ βάρβαρος ἐὰν ἦσο καὶ τοῦ Τανάϊδος τὸ ὕδωρ ἐν τῇ Σκυθίᾳ ἐὰν ἔπινες, δὲν θὰ ἦσο τοσοῦτον ἄσπλαγχνος, ὥστε νὰ μὲ ἀφήνῃς ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας σου νὰ μὲ παγώνῃ ὁ βορρᾶς. Ἄφες τὴν ὑπερηφάνειαν τὴν ἀποδοκιμαζομένην ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης, δὲν ἐγέννησε σὲ πατὴρ Τυρρηνός, δύστροπον Πηνελόπην· Ὦ! καίτοι δὲν σὲ κάμπτουσιν οὔτε δῶρα, οὔτε παρακλήσεις, οὔτε ἡ ὠχρότης τῶν ἐραστῶν, φείσθητι τῶν ἱκετῶν σου· οὐχὶ πάντοτε θὰ κεῖμαι πρὸ τοῦ οὐδοῦ σου πληττόμενος ὑπὸ τῆς βροχῆς.

Ἀλλ' ἅπαξ τοὐλάχιστον θὰ ἠγάπησε σοβαρῶς ὁ Ὁράτιος λέγων: «Ὅτε σὺ ὦ Λυδία ἐπαινεῖς τὸν ροδοτράχηλον, τὸν κηρωειδεῖς βραχίονας ἔχοντα Τήλεφον, ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ· ζέουσα ἡ χολὴ ἐξοιδαίνει τὸ ἧπαρ· τότε οὔτε νοῦς εἰς ἐμὲ μένει καὶ ἡ ὄψις μου ὠχριᾷ· τὰ δάκρυά ἀκουσίως κατρρέουσι διὰ τῶν παρειῶν μου καὶ ἐκδηλοῦσι τὸ πῦρ ὅπερ βαθύτατα μὲ κατακαίει. Φλέγομαι, εἴτε κηλιδοῦσι τοὺς λευκοὺς ὤμους σου ἕνεκα φιλονικείας ἐν συμποσίῳ δι' ἀκράτου, εἴτε ὁ παῖς μανιώδης σὲ ἀσπάζεται». Ὁ Ὁράτιος ὅμως, ὅτε πλέον συνῆσθάνθη ὅτι παρῆλθεν ἡ ἡλικία ἡ ἁρμόζουσα δι' ἔρωτας, παρῄτησε τοῦτον μὴ θέλων βεβαίως νὰ γένηται καταγέλαστος καὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν καὶ ὑπὸ τῶν φίλων. Ὅτε δὲ ἡ Ἀφροδίτη πεντηκοντατῆ ἠθέλησε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ παρακαλεῖ αὐτὴν νὰ τὸν ἀφήσῃ ἥσυχον καὶ νὰ πορευθῇ πρὸς τὸν νεαρὸν Παῦλον, ἐὰν ἐξ ἅπαντος ἐπιθυμεῖ νὰ πυρπολήσῃ μίαν καρδίαν.

Νικ. Ι. Λεονταρίτης.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

1

Σ' ἐσέ, ποῦ ἡ μέρα σὲ ξυπνᾶ
Μ' ὀνειρεμένα χάδια,
Ποῦ μαγεμένα ξέφωτα
Σ' ἀποκοιμοῦν τὰ βράδια.

Ποῦ κ'οἱ βοριάδες σὲ φιλοῦν,
Ἀλαφροκυματοῦσα,
Σ'ἐδὲ τὸ δαχτυλίδι της
Τὸ ρίχνει τόρα ἡ Μούσα.

2

Χαμένα ἀπ' τὰ μεσάνυχτα
Μέσ'τοῦ πελάου τὴ μπόρα
Βαρκοῦλες καὶ μονόξυλα
Καθώς γυρίζουν τόρα,

Στὴ λίμνη ποῦ ἡ ἀναλαμπὴ
Θαμπή τοῦ ἥλιου πέφτει,
Σὰν τρόπαια, σὲ Βενέτικο
Λαμποκοποῦν καθρέφτη.

Μ. Μαλακάσης

Λίμνη ἐν Εὐβοίᾳ.

Α. Γ. ΔΑΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΤΑ ΠΑΡΕΡΓΑ

III

Ἐκ τῆς ἔμπροσθεν τῆς γεφύρας θαλάσσης, ἐν Γαλατᾷ, ἥτις εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ Βοσπόρου, τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Κερατίου κόλπου, ἐπέβην τοῦ ἀτμοπλοίου, τὸ ὁποῖον ἀπέπλεεν εἰς Μέγα-Ρεῦμα (Ἀρναούτκιοι). Διευθυνόμενοι πρὸς βορρᾶν, ἀφήσαμεν εἰς τὰ ἀριστερὰ κατὰ σειρὰν τὸν Τοπχανέ, τὸ Φιντικλί, τὸ Καμπατάς, τὸν Δολμὰ Βαξέ, τὸ Διπλοκιόνιον (Βεσιχτάς), τὸ Μεσαχώριον (Ὀρτάκιοϊ) καὶ τὴν Ξηροκρήνην (Κουρουτσεσμὲ) καὶ ἐφθάσαμεν εἰς Μέγα-Ρεῦμα. Καλεῖται τὸ προάστειον οὕτω, ὡς ἐκ τῶν ὁρμητικῶν ρευμάτων, ἅτινα παριστῶσι τὴν νύκτα ἰδίως, εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης, τερπνότατον θέαμα. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ προαστείου, ὅπερ συνέχεται μετὰ τοῦ Κουρουτσεσμέ, εἶναι ὁ ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν, σχολεῖον δὲ δημοτικόν, ἐκτὸς τοῦ τῶν ἀπόρων, τοῦ ὑπὸ τῶν φιλεκπαιδευτικῶν τοῦ προαστείου σωματείων συντηρουμένου καὶ παρθεναγωγεῖον. Οἱ κάτοικοι εἶναι Ἕλληνες, Ἀρμένιοι καὶ τινες Ἰσραηλῖται. Ὑπάρχει δὲ εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ προαστείου καὶ ναὸς τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ, εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ὁποίου ἀναβρύει παρὰ τὴν πλάτανον καὶ ἁγίασμα. Πρὸς τὸ ἑσπέρας μετέβην εἰς τὸν Σύλλογον τῶν «φιλομούσων», ὅπου πλεῖστοι ὅσοι προσήρχοντο καὶ κατελάμβανον θέσιν. Εἰσήρχετο δὲ μετ' ὀλίγον τὸ προεδρεῖον καὶ ἡ συνεδρίασις ἤρξατο, τοῦ γραμματέως ἀναγνώσαντος τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως. Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ βῆμα ὁ ἀγορητὴς τῆς ἑσπέρας καὶ ἤρξατο ἀγορεύων, διὰ πολλῆς εὐφραδείας. Ὑπεστήριζεν ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς *φύσεως* θὰ ἠδύνατο μόνον νὰ ἦναι ἡ τῆς *ποιήσεως*. Εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς φύσεως, ἔλεγε, θὰ ἀνεύρισκέ τις τὰ χρώματα ζωηρότερα καὶ τὴν παράστασιν ἀληθεστέραν. Ἀνέγνωσε δὲ ποιημάτια ἐκ τῶν τοῦ Χρηστοπούλου, τοῦ Βηλαρᾶ, τοῦ Τανταλίδου, τοῦ Ζαλακώστα, τῶν ἀδελφῶν Παράσχου, τοῦ Ἰουλίου Τυπάλδου, τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Βαλαωρίτου καὶ πολλῶν ἄλλων, ἐν οἷς καὶ τοῦ Ραγκαβῆ καὶ τῶν Σούτσων, οἵτινες, ὡς γνωστόν, καὶ περὶ τὴν δημώδη ἐπιτυχῶς ἠσχολήθησαν, ἂν καὶ λάτραι οὗτοι τῆς ἐν Ἑλλάδι λογίας οὕτω κληθείσης.

«Μαύρ' εἶν' ἡ νύφτα στὰ βουνὰ
Στοὺς κάμπους πέφτει χιόνι».

Ὅταν ἔψαλλεν οὕτω ὁ Ραγκαβῆς μήπως, λέγει, εἶχεν ἀρά γε λησμονήσει τὴν γραμματικὴν καὶ ἀπολέσει τὸ λεξικὸν τῆς ἀρχαίας; ἢ θὰ μᾶς ἔλεγέ τις ἤδη καὶ πάλιν ὅτι οἱ ποιηταὶ τῆς νέας Ἑλλάδος εἶναι ἀνάξιοι λόγου, διότι παρηγκώνησαν τὰς ἀρχαίας μορφάς, ἐκτὸς τῶν ὁποίων δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν ν' ἀνεύρῃ τις που τὸ καλόν. Ἐξῆρε δὲ τὴν ἀφέλειαν καὶ τὴν χάριν τῶν δημωδῶν τῆς νέας Ἑλλάδος ᾀσμάτων, ἐν οἷς τὴν πρώτην, εἶπε, κατέχουσι θέσιν τὰ τῆς ἁρματωλικῆς ἐποχῆς, ὧν ἀπήγγειλε τινὰ ἐν τῷ μεταξύ. Τὸ ἀκροατήριον δὲ ἐτέρπετο εἰς τὴν ποίησιν ἐκείνην, χειροκροτοῦν, ὅτε «οὐ μὲ πείθεις» ἠκούετο φωνὴ ἀπὸ τῶν θρονίων, ἀγανάκτησιν ἐκδηλοῦσα. Ἦτο ὁ διδάσκαλος τοῦ χωρίου, γέρων ἤδη φέρων ἐπενδύτην, ὡς ῥάσον, σκοῦφον καὶ περὶ τὴν ὀσφὺν μελανοθήκην.

— Μὴ διακόπτετε τὸν ἀγορεύοντα, ἠκούετο ἡ φωνὴ τοῦ προέδρου ἐπιβάλλουσα.

— Οὐ μὲ πείσεις ἂν μὲ πείσῃς...

— Μικρὰ ἡ ζημία, ἠκούσθη εἰπὼν ἀπὸ τοῦ βήματος ὁ ἀγορητής, ὅστις ἤρξατο τότε ἀπαγγέλλων ἀποσπάσματα ἐκ τῆς περὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης διατριβῆς αὐτοῦ, τῆς εἰς ἴαμβους συντεταγμένης, ἅτινα ἠκτινοβόλουν ἤδη τὸ φῶς τὸ ἐπιστημονικόν, διὰ τρόπου τερπνοῦ καὶ ἐπαγωγοῦ.

Ἐπικαλοῦμαι, εἶπεν, εὐμενῆ τὴν ἀκρόασιν ὑμῶν καὶ ἀπροκατάληπτον τὴν διάνοιαν, προκειμένου ἤδη νὰ

ἀναγνώσω ἐκ τῆς «περὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης» ἀνεκδότου διατριβῆς μου *ἀποσπάσματά τινα*, ἱκανὰ εἰς τό νὰ πείσωσιν ἕκαστον περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὅσων εἰς γενικὰς γραμμὰς ἐξέθεσα ἤδη, ἐκτὸς δὲ μόνον τοῦ διδασκάλου, ὅστις ἔκαμε διαζύγιον μὲ τὴν λογικὴν καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἠκούσατε πρὸ ὀλίγου ἀναφωνοῦντα τὸ «Οὐ μὲ πείσεις κἂν μὲ πείσῃς».

Ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀνάγνωσιν.

«Qu'est ce que la langue?
La vie faite verbe;
Le mot fait âme;»
εἶπεν. εἰς δύο λέξεις ὁ δαιμόνιος
ὁ Βίκτωρ ὁ Οὔγγω, εἰς τὸ «Mes fils» Ζωή·
ζωὴ πνευματική· ψυχὴ εἰς ῥήματα,
ἅτινα πάλιν εἰς ζωὴν ἐγένοντο.
Θὰ ἔλεγέ τις καὶ ὀρθῶς, *ἡ φρήν*. Κ' ἰδέ·
τὸ *φράζω* (λέγω) ἐκ τοῦ *φρὴν* παράγεται·
διανοοῦμαι δὲ δηλοῖ τὸ φράζομαι.
Εἶναι ὁ λόγος, ὅθεν, ὁ προφορικός,
αὐτὸς καθ' ἑαυτὸς ὁ ἐνδιάθετος·
κ' εἶναι ἡ φράσις τῆς φρενὸς ἡ ἔκφρασις·
ἡ γλῶσσα δὲ *ἡ φρήν*, *ἡ ἄλλη ἄλλοτε*.
Ἀπόρροια τοῦ βίου τοῦ πνευματικοῦ,
εἶναι δὲ οὕτω, ὡς εἰπεῖν, τὸ κάτοπτρον,
ἐν ᾧ ἀντανακλᾷ ὁ βίος τῶν λαῶν,
πιστὴν εἰκόνα παριστῶν τοῦ πνεύματος,
ὡς οὐρανὸς εἰς λίμνην, ὅταν κολυμβᾷ,
στὰ βάθη της, ἐκεῖ κατοπριζόμενος,
ὅστις κυλίει φωτεινὰ ἢ σκοτεινά,
εἰς τὰ νερά, τὰ χρώματ' ἄλλα ἄλλοτε,
χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ, φαιὰ ἢ μέλανα
καὶ οἷα εἰς τὰ νέφη του θὰ ἔφερε.
Τῆς νεωτέρας νῦν Ἑλλάδος ἥκιστα
ἐστὶν ὁ βίος ὁ πνευματικὸς ταὐτὸς
τῷ βίῳ τῆς ἀρχαίας, ἵνα οὕτω ᾖ
καὶ ὁ προφορικὸς ὁ λόγος ὅμοιος
ἐκείνῳ, ᾧ ἐχρῶντο οἱ προπάτορες.
Ταὐτὸς μὲ τὸν ἀρχαῖον αὐτός, πῶς; ἐνῷ
τὰ πλεῖστα τὰ στοιχεῖα τ' ἀρχικά,
ἵνα μὴ εἴπω ἅπαντα, ἐξέλειψαν·
καὶ πολιτεύματα καὶ γλῶσσαι καὶ θεσμοί·
καὶ ἔθιμα καὶ ἤθη καὶ θρησκεύματα·
καὶ πλήρης ἐτελέσθη ἡ ἀλλοίωσις,
ἡ ψυχολογική, ἡ μετατρέψασα
τὴν γλῶσσαν, κατὰ νόμον, ἄλλως, φυσικόν,
εἰς ὅλως νέαν καὶ διάφορον μορφήν,
ἣν καὶ ἀπεκρυστάλλου μάλιστα, χωρῶν,
ὁ χριστιανικὸς αὐτὸς πολιτισμός,
ὅστις κ' ἐπλούτησε τὴν γλῶσσαν, *ἀφειδῶς*
καὶ λέξεις νέας καὶ σχηματισμοὺς καινούς·
καὶ ὕφος, ἤδη, *ὁμαλόν*, *συντακτικῶς*·
καὶ πνεῦμα *ἀναλύσεως* εἰσαγαγών,
διὰ τῆς γλωσσοπλαστικῆς ἰσχύος του,
τῆς τεραστίας, ἀληθῶς, ἀνέκαθεν.
Ἡ ἐπὶ Περικλέους πόλις, πόλις ἦν
τῆς πόλεως τῆς νῦν, ὅλως διάφορος.
Ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ ἡγεμόνευεν
ἡ δύναμις ἡ *συναισθητική*· διὸ
ἡ βασιλεία ἦρχε τῶν *αἰσθήσεων*.
Δὲν εἶχον ἔτι ἐναρμονισθῆ ἐκεῖ,
ἐν τῇ *ἀρχαίᾳ πόλει*, αἱ τοῦ πνεύματος
τριαδικαὶ δυνάμεις καὶ Ἡγεμονίς,
ἡ *Αἴσθησις* ἐφ' ὅλων ἐβασίλευεν,
ἡ τέρπουσα καὶ γοητεύουσα ἡμᾶς,
διὰ ψηλαφητῶν εἰκόνων *ὑλικῶν*·
καὶ ζωηρῶν χρωμάτων, ἐκ τῆς *φύσεως*
ἀμέσως εἰλημμένων· *αἰσθητῶν*· *ἁπτῶν*
αὐτῶν, *μαγευτικῶν*· *εἰς πάντας ὁρατῶν*·
Σειρῆνος ᾆσμα ᾄδουσ' ἀπαράμιλλον,
ἄσεμνον, ἔστιν ὅτε, *λάγνον*, *τρυφηλόν*·
εἰς θαλασσῶν ἀβύσσους καὶ εἰς κλύδωνας,
διὰ τῆς ἁρμονίας ἕλκον τοὺς βροτούς·
ἔστι δὲ ὅτε, αἴφνης, *ἀρηΐφυλον*·
ἀρρήτου σθένους ψυχικοῦ· ἡρωϊκόν·
εἰς ὕψη δυσανάβατα ἀνάρπαστον,
εἰς τοὺς αἰθέρας περιάγον τὸν θνητόν,
αἰθέρας μαγικούς, τερπνούς, ἀστράπτοντας,
ἔκπληκτον εἰς τὸ κάλλος τοῦ θεάματος,
τὸ διὰ τῆς μαγείας τῶν χρωμάτων του
καὶ τῶν εἰκόνων σαγηνεῦον τὴν ψυχὴν
καὶ περιφέρον *δούλην τῆς Αἰσθήσεως*.
Ἄϋλοι ἤδη ἥκιστα τυγχάνουσαι,
δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀστράπτουν αἱ μορφαί,
αἱ καλλιτεχνικαὶ τῆς ἀρχαιότητος,
διὰ *τῆς ὕλης των*, σφοδρῶς προσβάλλουσαι,
ἔκθαμβον ὅλως τ' ὄμμα τοῦ θνητοῦ, ἐνῷ
αἱ παρ' ἡμῖν εἰσι τανῦν ἀόρατοι,
εἰς τῆς ψυχῆς τὸν ὀφθαλμὸν γιγνόμεναι,
αὐταὶ δὲ *μόνον* ὁραταί, *τὰ χρώματα*
ἐξ οὐρανοῦ καὶ τὰς εἰκόνας ἕλκουσαι,
οἱονεὶ ἄνθη ἄϋλα, δρεπόμενα
εἰς τῆς *Ἐδὲμ τὸν κῆπον τὸν πνευματικόν*.
Οὐδ' ἐφικτὸν δὲ οὕτω, οὐδ' ὠφέλιμον
ἡμεῖς θὰ ἦτο ν' ἀναβῶμεν εἰς αὐτὴν
τοῦ κόσμου τοῦ ἀρχαίου τὴν Ἀκρόπολιν,
οἱ ἰδεώδες θεῖον κάλλος ἔχοντες,
ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ *Ἀπείρου*, ἔνθα νῦν,
πολῖται τῆς ἁγίας πόλεως Σιών,
ὁδεύομεν, ἵνα γενῶμεν τέλειοι,
ὡς ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
μεμυημένοι ἤδ' ἡμεῖς εἰς τ' ἅγια
τῆς *Σωτηρίας* τ' ἄχραντα μυστήρια,
ἃ ὁ *Υἱὸς καὶ Λόγος* ἀπεκάλυπτε,
τοῦ χρόνου ὅταν ἤρχετο τὸ πλήρωμα,
ὅπερ καὶ ἐπετάχυνεν ἡ Πρόνοια,
δι' ἡμιθέων, οἷος ὁ Σωκράτης μας,
ὁ συλλαβὼν *τὸν ἔνθεον Πλατωνισμόν*,
ὃν οἱ Πατέρες *Πρόδρομον* ἐκάλεσαν.
Ὁ χριστιανικὸς αὐτὸς πολιτισμός,
ἀφομοιώσας ὅ,τι εὗρεν ἀληθές,
εἰς παναρχαίας καὶ ἀρχαίας ἐποχάς,
παρίσταται, ὡς Γίγας, πρὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ,
πρᾶον τὸ φῶς του χύνων, ἱλαρόν,
παντοῦ, ἀγάπην, ἀδελφότητα, ἰσότητα,
ἐλευθερίαν, σωτηρίαν, λύτρωσιν,
δικαιοσύνην τρέφον εἰς τὰ βάθη του.
Παρῆλθον, *ἀνεπιστρεπτί*, οἱ βίαιοι
καὶ ἄσωτοι ἡμίθεοί τε καὶ θεοί·
παρῆλθεν *ἀνεπιστρεπτί*,
ὁ μαγικὸς ὁ κόσμος ὁ ἀρχαῖος· ἡ Σειρὴν
αὐτή, ἡ *διὰ τῶν ᾀσμάτων σαγηνεύουσα*,
κ' εἰς *ὄργια* τὸ πνεῦμα στροβιλίζουσα·
παρῆλθον καὶ ὁ Ζεὺς κ' αἱ παλλακίδες του.
Καὶ Ἀφροδίτη δέ· καὶ Ἥρα· καὶ Παλλάς·

καὶ ἡ σοφία νῦν καθηγιάζετο·
ράσον περιβληθεῖσα· φέρουσα σταυρόν·
μετὰ ἀγῶνος κ' ἐν θυσίαις τὴν ζωὴν
τῆς νέας κοινωνίας διαπλάττουσα·
ἀντλήσασα *εἰς σωτηρίας δόγματα*
τῆς πόλεως τῆς νέας τὴν ὀργάνωσιν,
δι' ὧν *ἡ τοῦ Ἐγὼ* λατρεία ἤρετο·
κ' ἐγένετο *ὁ δοῦλος εἰς ἐλεύθερον*·
κ' ἐγένετο *τὸ ψεῦδος εἰς ἀλήθειαν*·
εἰς θεῖον, ἤδη, *τ' Ἀγαθοῦ ἡ ἄρνησις*,
ὑπισχνουμένη τοῖς θνητοῖς *εὐμάρειαν*·
ἐπὶ τῆς γῆς. *τὴν βασιλείαν τ' οὐρανοῦ*.
Ὡς ἐκ τοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς,
ὤφειλεν, ἤδη, ἡ ἀρχαία, ἀκριβῶς,
ἵνα οἷα καὶ ἡ πηγή της παραστῇ·
ποίησις· ζωγραφί' αὐτὴ αὐτόχρημα·
μεταφορῶν καὶ μύθων πλήρης· αἴνιγμα·
καὶ γρίφος· καὶ συμβολισμοῦ παράστασις·
ἀνώμαλος τὴν σύνταξιν· συνθετικὴ
τὴν φρᾶσιν· τὴν περίοδον στριφνή· *αὐτὴν*
τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν, *πιστῶς*,
τοῦ κόσμου τοῦ ἀρχαίου παραστήσασα,
καθ' ἣν, ἡ *φαντασία* καὶ τὸ *αἴσθημα*,
οἰστρηλατούμενα, *ἐμόρφουν τὴν ψυχήν*,
πλατωνισμὸν καὶ ποίησιν παράγοντα·
φαντάσματα· κ' αἰνίγματα· καὶ τέρατα·
καὶ κόσμους, αἴφνης, μαγικοὺς καὶ Ὄλυμπον.

— Οὐ μὲ πείθεις· νεφελοκοκκυγία, Κύριοι·

— Μὴ διακόπτετε τὸν ἀγορεύοντα.

— Ἄφετε, Κύριε πρόεδρε, τὸν διδάσκαλον νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ βῆμα, διὰ νὰ φωτήσῃ ἡμᾶς· διότι ἡ ἀνυπομονησία του ἐμπορεῖ καὶ νὰ βλάψῃ τὴν πολύτιμον ἐπὶ τέλους ὑγείαν αὐτοῦ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς προβεβηκυίας του ἡλικίας. Ἐπανέρχομαι, ἔπειτα, ἐγώ, εἰς τὸ βῆμα, συμπληρῶν τὴν διάλεξιν. Καὶ κατήρχετο τοῦ βήματος, χειροκροτούμενος, ὅτε ὁ διδάσκαλος, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ προέδρου, κατελάμβανε τὸ βῆμα, πλήρης πεποιθήσεως καὶ μὲ ὕφος *κενόδοξον*, οἷον συνήθως ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἡμιμάθειαν. (Ἕπεται)

ΜΑΓΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν Ἄγγλων φυσιοδιφῶν Ramsay καὶ Rayleigh, ἥτις ἐθεωρήθη ὡς ἡ μεγίστη, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβον οἱ ἐπιστήμονες οὗτοι σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἐκ 50000 φρ. ἀμοιβὴν τῆς Ἀκαδημίας, ἡ ἐν Γερμανίᾳ ἐπιστήμη καὶ δὴ ὁ ἐν Βυρτσβούργῃ καθηγητὴς Röntgen ἐξέπληξε τὸν ἐπιστημονικὸν καὶ τὸν λοιπὸν κόσμον διὰ τῆς παραδόξου καὶ ἀπιστεύτου σχεδὸν ἀνακαλύψεως τῆς λεγομένης «*Μαγικῆς Φωτογραφίας*».

Κοινὸς σωλὴν τοῦ Ceissler, δηλ. σωλὴν ὅσον ἔνεστι κενὸς ἀέρος, φέρων ἐντετηγμένα δύο σύρματα ἐκ Λευκοχρύσου, συνδέεται δι' αὐτῶν μετ' ἰσχυρᾶς στήλης (πηνίου) Rumkorff. ἴνε ὁ θετικὸς πόλος καὶ ὁ ἀρνητικός. ἐὰν διαβιβάσωμεν τὸν ἐξ ἐπαγωγῆς σπινθῆρα διὰ τοῦ ἀερότατον ἀέρα ἐνέχοντος σωλῆνος τούτου, βλέπομεν, ὡς ἔδειξεν ὁ Crookes, ὅτι τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρώδιον περιβάλλεται κατὰ πρῶτον ὑπὸ στενοῦ λάμποντος περιθωρίου, εἶτα δὲ ὑπὸ σχετικῶς σκοτεινοῦ κυανοχρόου χώρου. Ὁ περὶ τὸ θετικὸν ἠλεκτρώδιον χῶρος ἴνε ἐν τούτοις πλήρης στρωμάτων λαμπροῦ ἐρυθροκιτρίνου φωτός. Τὸ φαινόμενον τοῦτο μεταβάλλεται οὐσιωδῶς, ἐὰν ἐξακολουθῶμεν ἀραιοῦντες τὸν ἐν τῷ σωλῆνι τοῦ Ceissler ἀέρα. Ὅταν ἡ ἀραίωσις φθάσῃ εἰς ὡρισμένον σημεῖον ἐκτείνεται βαθμηδὸν τὸ κυανοῦν φῶς ἐπὶ πλέον καὶ πλέον πληροῦν ἐνίοτε ὅλον τὸν σωλῆνα καὶ προκαλοῦν συγχρόνως φαινόμενα φθοριομοῦ ὅπου ἐφάπτεται τῆς ὑάλου.

Παρετηρήθη ὅτι τὸ φῶς τοῦτο τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου ἔχει ὅλως ἰδιαζούσας ἰδιότητας, ὧν ἡ περιεργοτάτη ἴνε ὅτι αἱ ἀκτῖνες αὗται διαδίδονται μόνον κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν καὶ δὲν ἀκολουθοῦσιν ὡς ὁ ἐξ ἐπαγωγῆς σπινθὴρ τεθλασμένην γραμμὴν καὶ γωνίας.

Ὁ Röntgen ἀπέδειξε νῦν ὅτι αἱ ἀκτῖνες αὗται τοῦ σωλῆνος τοῦ Ceissler ἴνε εἶδος φωτὸς μὴ ἀντιληπτὸν μὲν ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀφθαλμοῦ ἔξω τοῦ σωλῆνος τούτου, δυνάμενον ὅμως ὁμοίως, ὡς αἱ ἀφανεῖς εἰς ἡμᾶς ὑπεριώδεις ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, νὰ παραγῃ ἰσχυρὰς χημικὰς φωτοεπιδράσεις.

Ὁ Röntgen παρετήρησεν ὅτι πλὰξ κυανιοβαρίου — κυανολευκοχρύσου ἀνέλαμπεν ἑκάστοτε ὁπόταν διεβιβάζετο διὰ τοῦ Γαισλερίου σωλῆνος ἐξ ἐπαγωγῆς ῥεῦμα.

Ἀπεδείχθη δὲ ὅτι ἡ πλὰξ αὕτη διετήρει τὴν εὐαισθησίαν της καὶ εἰς ἀπόστασιν δύο μέτρων ἀπὸ τοῦ σωλῆνος τοῦ Ceissler· ἐγκλείσας τοῦτο εἰς κιβώτιον ἐκ ναστοχάρτου ἢ ἐκ ξύλου, οὐδεμίαν παρετήρησε μεταβολὴν εἰς τὸ περιεργον φαινόμενον. Τοῦτο παρεκίνησε τὸν ἐρευνητὴν νὰ ἐκθέσῃ ἐν σκοτεινῷ χώρῳ ἀντὶ τῆς πλακὸς τοῦ βαρίου κοινὴν φωτογραφικὴν πλάκα, ἥτις ἀντέδρα ὡς ἂν εἶχεν ἐκτεθῆ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Παρετηθήθη ὅμως καὶ τὸ ἑξῆς: ἤρκει νὰ ἐγκλεισθῆ ὑαλίνη πλάξ, κατασταθεῖσα φωτογραφικῶς εὐαίσθητος, ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου, ἀπολύτως σκοτεινοῦ καὶ νὰ τεθῆ τὸ φωτογραφητέον ἀντικείμενον πρὸ τοῦ κιβωτίου. ὅτε κατωρθοῦτο ἡ φωτογράφησις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐν τῷ κιβωτίῳ εὑρισκομένης πλακός. Ὑπέθεσαν κατ' ἀρχὰς ὅτι τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰς ὑπεριώδεις ἀκτῖνας, ἀλλὰ τὸ πείραμα ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον. Ἐνῷ αἱ ὑπεριώδεις ἀκτῖνες ἀκολουθοῦσι τοὺς νόμους τῆς θλάσεως τοῦ φωτός, αἱ τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου ἀκτῖνες αὗται δὲν ὑπήκουσαν εἰς αὐτούς. Οὔτε διὰ κατόπτρου ἀντανακλῶνται, οὔτε διὰ πρισμάτων διασκεδάννυνται, ἀλλ' οὐδὲ ἀποκλίνονται, διὰ μαγνήτου, ὅπως αἱ συνήθεις τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου ἀκτῖνες. Κατὰ τοῦτο διακρίνονται τῶν κοινῶν τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου ἀκτίνων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν, ὡς εὗρεν ὁ Röntgen· ἕνεκα δὲ τῆς ἐλλείψεως ἀντανακλάσεως καὶ τῆς διαθλάσεως διαφέρουσιν οὐσιωδῶς τῶν ἄλλων ἀκτινοβολιῶν, ἰδίως δὲ τοῦ ὑπεριώδους φωτός, ὅπερ κέκτηται μεγάλην θλαστικότητα· κατ' ἀκολουθίαν ἡ τοιαύτη συσκευὴ δὲν ἔχει κἂν ἀνάγκην φακοῦ.

Αἱ ἀκτῖνες λοιπὸν αὗται, αἵτινες μέχρι τοῦδε ἦσαν ἄγνωστοι καὶ αἵτινες ἴνε ὅλως ἀφανεῖς εἰς τὸν ὀφθαλμόν, διαφέρουσι κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς κοινὰς ἀκτῖνας, τὸ ξύλον, τὸ ἐλαστικὸν κόμμι, τὰ μέταλλα καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον πάντα τὰ ἄλλως ἀδιαφανῆ σώματα ἀναλόγως τῆς πυκνότητος αὐτῶν.

Δύναταί τις νὰ φωτογραφήσῃ καὶ ἐν πλήρῃ ἡμέρᾳ διὰ κλειστοῦ κιβωτίου· δηλ. αἱ ἀκτῖνες αὗται χωροῦσι τὸν συνήθη δρόμον των καὶ διαπερῶσι καὶ τὸ ξύλινον σκέπασμα, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται πρὸ τῆς εὐαισθήτου πλακὸς καὶ τὸ ὁποῖον διὰ τὴν συνήθη φωτογραφίαν πρέπει ν' ἀπομακρύνεται. Διαπερῶσι μάλιστα καὶ ξύ-

λινον διάφραγμα εὑρισκόμενον πρὸ τοῦ πρὸς φωτογράφησιν ἀντικειμένου.

Ἐὰν μεταξὺ τοῦ Γαϊσλερίου σωλῆνος καὶ τοῦ φωτοβολοῦντος δίσκου φέρει τις οἱονδήποτε ἀντικείμενον, παρατηρεῖ ὅτι σχεδὸν πάντα τὰ σώματα εἶνε μᾶλλον ἢ ἧττον διαβατὰ διὰ τὴν ἐπίδραοιν ταύτην· οὕτω π. χ. σανίδες ἐκ ξύλου ἐλάτης πάχους 2 – 3 ἑκατοστομέτρων ἐλάχιστα κωλύουσι τὴν ἐπίδρασιν· παχεῖαι πλάκες σκληροῦ κόμμεος ἐλαστικοῦ πολλῶν ἑκατοστομέτρων πάχους ἀφίνουσι νὰ διέλθωσι διὰ μέσου αὐτῶν ἀκτῖνες (ἃς ἐκάλεσεν ὁ Röntgen X ἀκτῖνας), ἐνῷ τὰ μέταλλα καὶ εἰς λεπτὰς πλάκας προκαλοῦσιν ἐπαισθητὴν ἐξασθένωσιν τῆς ἐνεργείας ταύτης.

Τὰ παρεντιθέμενα ἀντικείμενα ῥίπτουσι κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τῆς φωτογραφικῆς πλακός, ἀναλόγως τῆς ρύσεώς των καὶ τοῦ πάχους τοῦ διαπερωμένου στρώματος; σκιάς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον σκοτεινάς. Ὁ Röntgen φωτογραφεῖ π.χ. τὰ σταθμὰ ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου χωρίς ν' ἀνοίξῃ τὸ κιβώτιον τοῦτο. Ἐπὶ τῆς οὕτω ληφθείσης φωτογραφίας βλέπει τις μόνον τὰ μεταλλικὰ σταθμὰ οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ξύλινον κιβώτιον.

Ὁ Röntgen ἐφωτογράφησε πρὸς τούτοις κεκλεισμένων τῶν θυρῶν ἐξ ἑνὸς δωματίου σκοτεινοῦ εἰς τὸ ἕτερον τοποθετήσας εἰς τὸ μὲν τὸν Γαϊσλέριον σωλῆνα εἰς δὲ τὸ ἕτερον τὴν εὐαίσθητον πλάκα καὶ ἔλαβε σαφῆ ἀναγλυφικὴν εἰκόνα τῆς πρὸς τὴν πλάκα ἐστραμμένης πλευρᾶς τῆς θύρας.

Ὅπως αἱ κοιναὶ φωτειναὶ ἀκτῖνες διέρχονται τὴν ὕελον, οὕτω καὶ αἱ ἀκτῖνες αὗται τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου διαπερῶσι τὰ μαλακὰ μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

Ἔτι θαυμασιώτεραι εἶνε αἱ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ληφθεῖσαι φωτογραφίαι ἀνθρωπίνης χειρός Ἡ εἰκὼν παρουσιάζει τὰ ὀστᾶ τῆς χειρός, περὶ τὸν δάκτυλον τῆς ὁποίας φαίνεται ἐλεύθερος ὁ δάκτυλος· τῶν μαλακῶν μερῶν τῆς χειρὸς μόνον ἴχνη εἶνε ὁρατά.

Τὸ πρᾶγμα ἔχει τι τὸ μυθῶδες, χωρὶς ὅμως εἰς τοὺς φυσιογνώστας νὰ παρουσιάζῃ τι τὸ ἀπίθανον, δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία ὅτι τελειούμενον καὶ βελτιούμενον θ' ἀνοίξῃ νέας ὁδοὺς ἐρεύνης καὶ θὰ τύχῃ πολλῶν ἐφαρμογῶν ἰδίως μὲν ἐν τῇ ἰατρικῇ εἰδικώτερον δὲ ἐν τῇ χειρουργικῇ, καὶ μάλιστα ἐν τῇ πολεμικῇ χειρουργικῇ.

Ο. Α. Ρ.

Η ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑ ΣΤΑΦΙΣ ΕΝ ΤΗ ΑΤΤΙΚΗ

Ἡ καλλιέργεια τῆς σουλτανίνης σταφίδος ἐν τῇ Ἀττικῇ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1840 – 1845. Οἱ πρῶτοι καλλιεργήσαντες εἶνε οἱ ἀείμνηστοι Ἰωάν. Α. Σοῦτζος καθηγητὴς τῆς πλουτολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ὁ Πρίγκηψ Γεώργ. Ι. Καρατζᾶς, ὁ ἐκ Χίου Σπαθῆς καὶ ὁ ἐπίζων πολιὸς γέρων κ. Νικόλ. Γεωργακόπουλος Μωραΐτης. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν προέβησαν εἰς ἐγκατάστασιν μεγάλων ἐκτάσεων σταφιδόνων οἱ μακαρίται Δημήτριος Μπάρακλης ἐξ Ἄργους καὶ ὁ ἐκ Κυνουρίας Γεώρ. Α. Βακαλόπουλος ποτέ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἄρχεται ἡ ταχεῖα διάδοσις τῆς καλλιεργείας αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ λεκανοπεδίου Ἀθηνῶν.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τὸ ξίφος τοῦ Ἀετιδέως. Ὑπάρχει ἐν Ἀνδελὺ τῆς Γαλλίας εἰς ἐρασιτέχνης συλλογεὺς τῶν σπανίων καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων, κατέχει δὲ ξίφος, ὅπερ ἀνῆκεν εἰς τὸν δοῦκα τοῦ Ραϊγστὰλ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος. Ἡ γνησιότης αὐτοῦ τοῦ περιέργου ξίφους εἶνε ἀναμφισβήτητος. Ἐδόθη εἰς τὸν πατέρα τοῦ νῦν κατόχου ὑπὸ μέλους τινὸς τῆς οἰκογενείας τοῦ Κολεγκούρτου.

Ἄγνωστος δημοκρατία. Ἡ μικροτέρα τῶν ἐν τῷ κόσμῳ Δημοκρατιῶν λόγῳ πληθυσμοῦ εἶνε ἡ ἐν τῇ μικρᾷ Ἰταλικῇ νήσῳ Τεβελέρᾳ, ἥτις κεῖται δώδεκα περίπου χιλιόμετρα μακρὰν τῆς Σαρδηνίας. Ἡ νησὶς αὕτη ἔχει πλάτος δύο χιλιομέτρων καὶ περιλαμβάνει πληθυσμὸν 55 ψυχῶν. Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς νήσου Ταβελέρας ἐχορηγήθη κατὰ τὸ 1836 ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καρόλου Ἀλβέρτου εἰς τὴν οἰκογένειαν Βαρτιλεώνη. Σχεδὸν πεντήκοντα ἔτη ὁ Βασιλεὺς Παῦλος Αος ἐβασίλευσεν εἰρηνικῶς. Ἀποθιώσας τὴν 18ην Μαΐου 1882 ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως οὐδεὶς τῶν συγγενῶν του τὸν διαδεχθῇ. Ἐφρόνει ὅτι οἱ ὑπήκοοί του ἔπρεπε νὰ κυβερνῶσιν αὐτοὶ ἑαυτούς. Ἑπομένως οὐδενὸς μνηστῆρος διεκδικήσαντος τὴν βασιλείαν, οἱ κάτοικοι τῆς Ταβολέρας ἐπροκήρυξαν ἐν ἔτει 1886 τὴν Δημοκρατίαν τὸ πολίτευμα χορηγεῖ εἰς τὰς γυναῖκας τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, ὁ πρόεδρος ἐκλέγεται ἐπὶ ἐξαετίαν, καὶ τὰ δημόσια ἀξιώματα εἶνε ἄμισθα. Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Μικρᾶς Δημοκρατίας ἀνεγνωρίσθη τὸ 1887 ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως.

Ὁ παιδαγωγὸς τοῦ Μπέμπυ ἐξετάζει τὴν καθ' ὑπαγόρευσιν γραφὴν, τὴν ὁποίαν τῷ παρουσιάζει οὗτος καὶ σημειοῖ τὰ λάθη δι' ὧν ποικίλλεται:

— Χρειάζονται δύο διαιρετικαὶ στιγμαὶ ἐπὶ τοῦ ἰῶτα τοῦ «ἀΐδιος», καὶ σὺ δὲν ἔβαλες παρὰ μίαν μόνον. Ὁ Μπέμπυ, ὅστις οὐδέποτε θέλει νὰ ὁμολογήσῃ τὰ σφάλματά του: — Εἶνε δύο κύριε διδάσκαλε . . . . Μοναχὰ ἔβαλα τὴ μία ἐπάνω στὴν ἄλλη:

ΓΝΩΜΙΚΑ

Μεταξὺ εὐόσμων ἀνθέων ἐτέθη βατράχιον, ὅπερ τὴν ἐπαύριον εἶχε μεταλάβει τοῦ ἀρώματος αὐτῶν.

(Βερανζέρος)

Ἡ ἠθικὴ οὔ τις ψιλή ἐστι θεωρία, ἀλλὰ σύνολον διδαχῶν μόνην ἐχουσῶν ἀξίαν ἐν τῇ πράξει.

(Δίων)

Ἡ εὐτυχία δὲν εἶνε διὰ τὴν γυναῖκα ἰδέα ἀφῃρημένη· παρίσταται πάντοτε αὐτῇ ὑπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ φιλτάτης μορφῆς.

Εἰς τὴν γενναίαν καρδίαν οὐδὲν ἀδύνατον.

Οἱ ποιηταὶ μόνοι γνωρίζουσι νὰ ἀγαπῶσι καὶ μόνοι αὐτοὶ αἰσθάνονται πᾶν ὑψηλόν

(Γεωργία Σάνδη)

Οἱ φωτεινοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἂν δι' ἄλλο τι δὲν ἔχουν νὰ θρηνήσωσι, θρηνοῦν διὰ τοὺς σκοτεινούς.

(Οὐγγώ)

Ἡ ἀρετὴ εἶνε ὄγκος πάγου ἑλκύων εἰς ἑαυτὸν καὶ ψυχραίνων πᾶν τό προσεγγίζον.

(Φώσκολος)

Ἐν τῇ γεωπονίᾳ ἡ ἀμέλεια ὀλίγου χρόνου γίνεται πρόξενος ἀπωλείας κόπων ὁλοκλήρου ἔτους.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Κύριε Διευθυντὰ
τῆς «Ἀττικῆς Ἴριδος»

Εἶμαι ἀπὸ ἐκείνους, ποῦ ὅσο μποροῦν παρακολουθοῦν τὴ νεωτέρα μας φιλολογία καὶ τώρα ἔρχομαι νὰ σοῦ ἀραδιάσω μερικὲς σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις μου ἀπὸ ὅσα διαβάζω καὶ ἀπὸ ὅσα ἀκούω. Δὲ θὰ σᾶς ὁμιλήσω αὐτὴ τὴ φορὰ παρὰ μόνο γιὰ ποιήματα καὶ ποιητάς.

Νὰ πιστέψῃς ἕνα πρᾶγμα ποῦ θὰ σοῦ πῶ. Ἄρχισα νὰ συχαίνομαι κάτι ποιήματα καὶ κάτι ποιητὰς ποῦ πρῶτα τὰ εἶχα γιὰ κάτι τι μεγάλο, καὶ ἄρχισα νὰ ἐκτιμῶ ἄλλους ποιητὰς γιὰ τοὺς ὁποίους ἠσθανόμουν κάποια ἀποστροφὴ μὲ κάποια περιφρόνηση. Πόσο ἔχει δίκαιο φίλε μου ὁ Γκαῖτες, ποῦ λέει κάπου στὸ Φάουστ.

Οἱ ἄνθρωποι συνήθως μυκτηρίζουσιν
Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν κατανοοῦν
Πρὸ τοῦ ὡραίου καὶ καλοῦ γογγύζουσιν,
ὅπερ συχνὰ τοῖς εἶναι ἐπαχθέστατον.

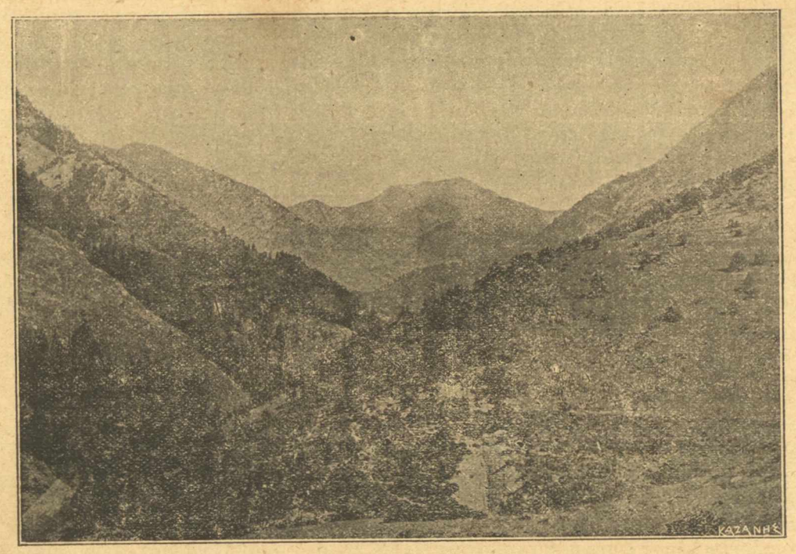

Αἱ πηγαὶ τοῦ Ἀχελῴου (Καλαμπάκα Θεσσαλίας)

Πρόσεξε τώρα νὰ 'δῆς γιὰ τὸ πρῶτο ποῦ σοῦ εἶπα καὶ νὰ μοῦ πῆς ἂν ἔχω δίκαιο. Οἱ νέοι ποῦ βγαίνουν σήμερα ποιηταὶ καὶ δὲν εἶναι 'λίγοι, γράφουν στίχους καὶ ποιήματα ὅμοια μὲ ἐκείνους ποῦ περνοῦσαν γιὰ μεγάλοι ποιητάδες. Αὐτὸ τὸ φαινόμενο μὲ ξαφνιάζει καὶ μοῦ φέρνει χίλιες σκέψεις στὸ νοῦ. Ἀφοῦ αὐτοὶ οἱ νέοι βάνουν πόδι τόσο εὔκολα σ' ἐκείνους, ἂν ἐκεῖνοι εἶναι μεγάλοι ποιηταὶ καὶ οἱ νέοι αὐτοὶ πρέπει νὰ εἶναι μεγάλοι. Νὰ τοὺς 'ποῦμε λοιπὸν κι' αὐτοὺς μεγάλους ποιητάς. Μὰ αὐτὸ δὲν τολμάω νὰ τὸ κάνω καὶ πάω νὰ πιστέψω τὸ ἀντίθετο, ὅτι ἐκεῖνοι ποῦ 'περνοῦσαν γιὰ μεγάλοι δὲν εἶναι τέτοιοι, ἀλλὰ σὰν τὰ παιδιὰ καὶ αὐτοὶ μικροί, μέτριοι. Ἔτσι ἔρχεται πιὸ καλὰ μὲ τὴ λογική. Ἂν πρὶν βγοῦν αὐτὰ τὰ παιδιὰ τοὺς 'πέρναγα κ' ἐγὼ γιὰ μεγάλους, θὰ πῆ πῶς ἦταν γιὰ 'μένα μία ἀπάτη, κάποια ἀμάθεια, γιατὶ νὰ τὸ κρύψω; Πίστεψέ με δὲν μπορῶ νὰ διαβάσω ἕνα ὁλόκληρο ποίημα τοῦ Πολέμη, γιὰ νὰ σοῦ φέρω ἕνα παράδειγμα. Μπορεῖ νὰ φταίω ἐγὼ καὶ ὄχι ὁ ποιητής. Ἀλλὰ ἄκου μίαν ἐξομολόγηση ποῦ θὰ σοῦ κάνω.

Τὶ νὰ σοῦ 'πῶ φίλε μου; Συχαίνομαι αὐτὲς τὲς ῥίμες στὸ τέλος κάθε στίχου, ἐκείνους τοὺς καλομετρημένους στίχους, δασκαλικώτατα, μὲ τὸ διαβήτη, μὲ τὲς συλλαβές, τοὺς βγαλμένους μονοτόβολους ἀπὸ ἕνα καλοῦπι. Τώρα θὰ νοιώθῃς πῶς πρόκειται γιὰ τοὺς ποιητὰς τῆς

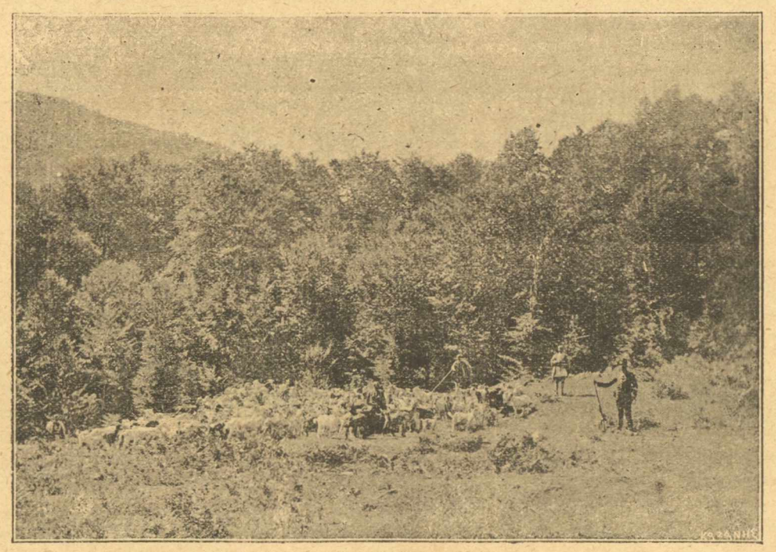

Ὀξυὰ (Δάσος ἐξ ὀξυῶν ἐπὶ τοῦ Πίνδου)

καλῆς φόρμας, ποῦ λένε καὶ γιὰ τοὺς πατριάρχας τῆς ρίμας, γιὰ αὐτὴ τὴ μουσικὴ τοῦ δρόμου τὴν πρόστυχη, π' ἀντηχάει σὰ λατέρνα, ποῦ γιὰ νὰ μ' ἀρέση πρέπει νὰ εἶμαι πιομένος. Μ' αὐτὰ ποῦ σοῦ λέω, μὴ νομίσης πῶς ἐξετάζω ἔτσι μόνο τὸ ἐξωτερικὸ κάθε ποιήματος. Ξέρω πῶς ὁ ἀληθινὸς καὶ ὁ μεγάλος ποιητής, ὅταν ὁμιλῇ σὲ κάνει νὰ μὴ νοιώθης αὐτὲς τὲς κοινοτυπίες, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν τέχνη τοῦ Σολωμοῦ καὶ μὲ τὴν ψυχὴ τοῦ Βαλαωρίτη, μὰ τέτοιους φίλε μου ποῦ νὰ τοὺς εὕρης; Μὰ ὅταν δὲν ἔχομε μὲ τέτοιους νὰ κάνουμε, ὅλα, αὐτὲς οἱ καλὲς φόρμες, ποῦ λένε, τὰ πολυχτενίσματα, τὰ παραχαϊδέματα καὶ τὰ ξακρίσματα, εἶναι ὅλα χαμένος κόπος καὶ παιδιατοκαμώματα. Ἡ 'δική μου κρυφὴ χαρὰ εἶναι ὅταν βρίσκω ἕνα ποίημα μὲ κάποιο ἄλλο σχῆμα, μὲ κάποιο μηχανισμὸ πλέον περίπλοκο, μὲ κάποια ἁρμονία πλέον λεπτή· γιὰ αὐτὸ αἰσθάνομαι ἕνα μεγάλο θαυμασμὸ γιὰ τὸν ἰδιότροπο Κάλβο καὶ μὲ ἐνθουσιάζει πολλὲς φορὲς ὁ Παλαμᾶς, μὲ ὅλα του τὰ καπρίτσια. Γιὰ νὰ ἐξηγηθῶ καλύτερα ρίμα καὶ ρυθμὸς δὲν μποροῦν παρὰ νὰ ὑπάρχουν. Τὸ κούρδισμα εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ κάθε ὄργανο. Ἀλλὰ τὸ παίξιμο, κάθε ἕνα κομμάτι μουσικῆς διαφέρει ἀπὸ τὸ ἄλλο. Σήμερα ἡ μουσικὴ τῆς ἐποχῆς μας εἶναι κάπως σοβαρότερη, κάπως βαθύτερη καὶ μπροστὰ 'στὴν ἁρμονία τοῦ Βάγνερ δὲν ἔχει θέσιν ἡ μουσικὴ τοῦ Βέρδη. Ἐγὼ τὸν ποιητὴ δὲν τὸν ἔχω ὄργανο διασκεδαστικό, σὰ μπουζοῦκι νὰ 'ποῦμε καὶ σὰ φωνόγραφο, οὔτε μπακάλη νὰ πουλάη μὲ τὴν ὀκὰ οὔτε ξενοδόχο, ὅπως τὸν παρωμοίαζε κάποτε ὁ κ. Ῥοΐδης, ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν κρίνη ἄν ἦναι καλὸς ἢ κακὸς ἀπὸ τοὺς πελάτας ποῦ θὰ ἔχη. Δὲν τὸν θέλω φίλε μου τὸν ποιητὴ οὔτε καραγκούνη, ποῦ μπορεῖ νὰ χτίζη δυὸ παληότοιχους, οὔτε λαουτιέρη οὔτε ἁγιογράφο Μανιάτη, ἀλλὰ τὸν θέλω κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀρχιτέκτονα, κάτι παραπάνω ἀπὸ μουσικό, κάτι ποιὸ μεγάλο ἀπὸ ζωγράφο.

Ἄχ ἐσεῖς παληόπαιδα, ποῦ βγαίνετε σὰν τὰ μανιτάρια, μὲ τοὺς ἁ ρ μ ο ν ι κ ω τ ά τ ο υ ς, μὲ τοὺς κ α ν ο ν ι κ ω τ ά τ ο υ ς, μὲ τοὺς χιλιοχαϊδεμένους στίχους σας, τὶ μοῦ κάνετε! τὶ μοῦ κάνετε! Σᾶς εὐχαριστῶ ὅμως ἀγαπημένα μου παιδιά, γιατὶ μὲ ξυπνᾶτε ἀπὸ ἕνα ὄνειρο, μὲ γλυτώνετε ἀπὸ ἕνα βραχνά, ποῦ μποροῦσε νὰ μοῦ βγῇ σὲ κακό.

Πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς νέους συχνὰ μᾶς παρουσιάζουν κάθε χρόνο οἱ διάφοροι Ἀρσένηδες εἰς τῆς ὀκαδιάρικές των ἀγγελίες καὶ εἰς τὰ διπλοκαδιάρικα ἡμερολόγια των. Καὶ τοὺς παρουσιάζουν μὲ τὸ ἀπαραίτητο ἀκομπανιαμέντο τῆς εἰκόνας των ἢ τῆς βιογραφίας των, διὰ νὰ ὑπηρετήσουν δῆθεν τὴν ἱστορίαν καὶ μὲ συστατικὰς ἐπιστολάς, μήπως τύχη καὶ παραγνωρίσουν τὴν ἀξίαν των.

Μὰ εἶναι ντροπὴ ἐπὶ τέλους αὐτοὶ οἱ ἔμποροι τῆς φιλολογίας μας νὰ ξελαρυγγιάζωνται νὰ διαλαλοῦν τὸ ἐ θ ν ι κ ό ν των αὐτὸ ἔργον, νὰ γελοῦν ἕνα σωρὸ κόσμο καὶ νὰ παρουσιάζουν λόγια ἀγαρασμένα, λόγια πληρωμένα, γιὰ ἐθνικὸν πλοῦτο. Καὶ εἶναι περισσότερο ντροπὴ ὅταν κανεὶς τὸ ξέρει καὶ δὲν τὸ λέει, μόνο καμώνεται.

Ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς αὐτοὺς νέους ὑπάρχουν οἱ λίγοι, ἐκεῖνοι ποῦ εἶναι προωρισμένοι γιὰ κάτι καλό, γιὰ κάτι μεγάλο. Ἂν ὁμιλῶ ἔτσι πικρὰ εἶναι διότι ἀγαπῶ περισσότερο τὴν νεότητα, γιατὶ αὐτὴ μέσα της κλεῖ τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος. Μ' αὐτὰ ποῦ γράφω νομίζω, ἂν τοὺς φανερώνω μιὰν ἀλήθεια αὐτὸ, θὰ τοὺς ὠφελήση περισσότερο ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους ἐπαίνους πολλῶν ἄλλων. Οἱ λίγοι αὐτοὶ νέοι γιὰ τὸ καλό τους πρέπει νὰ μὴ ἔχουν ἰδανικὸ ποιητάς, Στρατήγηδες καὶ Πολέμηδες καὶ τὰ ὅμοια, ἀλλὰ μὲ περισσότερη φιλοτιμία νὰ κοπιάζουν καὶ νὰ μελετοῦν καὶ ὑπερήφανα καὶ ἀριστοκρατικὰ μὲ περισσότερο σεβασμὸ στὴ μεγάλη τέχνη, νὰ ζητοῦν κάτι πιὸ ἀνώτερο, κάτι πιὸ μεγάλο, μὲ τὴ γενναία ἀπόφαση, πῶς τὴ δάφνη ποῦ ζητοῦν νὰ δρέψουν πρέπει νὰ ποτίσουν ἀκόμη καὶ μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιᾶς των. Καὶ τοὺς χρειάζεται ἀκόμη κάποια ἀξιοπρέπεια ἀπέναντι τῶν ἐμπόρων τῆς φιλολογίας μας καὶ πρέπει πλέον σοβαροὶ νὰ μὴν ἐνθουσιάζωνται καὶ νὰ μὴ ξιπάζωνται ἀπὸ τὴν ρεκλαμαδόρικη δημοσιογραφική μας ρουτίνα κ' ἐδῶ ἂς προσέχουν στοὺς ὀλίγους, στοὺς καλούς, δημοσιογράφους, στοὺς λίγους, αὐτούς, γιατὶ παντοῦ καὶ πάντα λίγοι εἶναι οἱ καλοί. Δημοσιογράφοι Ταγκόπουλοι ποῦ ξεβράζουν ἀνοησίες, ὕστερα ἀπὸ ἕνα κέρασμα καφὲ ἢ μπύρας, ἂς μὴ λογαριάζωνται.

Ἔτσι πλέον σοβαροί, πλέον προσεκτικοί, πλέον ὑπερήφανοι, ἂς ἐργάζωνται ἐκεῖνοι ποῦ θέλουν καὶ ποῦ ἐγεννήθηκαν νὰ κάμουν κάτι μεγάλο, γιατὶ ἀλλοιῶς μὰ τὴν ἀλήθεια δὲν ἀξίζει ἡ ζωή.

Ὁ φίλος σας

Χρῖστος Βαρλέντης.

Η ΣΕΙΣΟΥΡΑΔΑ

— Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό! . . .

Ἡ πυρὰ ἐλαμπάδιζεν ἐπὶ τῆς χαμηλῆς, τῆς πηλοχρίστου ἑστίας, ἡ μάννα μου ἔπλεκε κάλτσαν ὑπὸ τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ πτωχικοῦ λυχναρίου. τ' ἀδέλφια μου ἐκυλίοντο ἐπὶ τῆς ψιάθης εἴτ' ἐπὶ τῶν θαλπερῶν νώτων καψαλῆς γάτας καὶ δασυμάλλου σκύλλου καὶ ἡ νόνα μου, ἡ μάμμη δηλαδή, ἔλεγε τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν νυκτερινήν μας συναναστροφὴν παραμύθι. Αὕτη ἦτο ἡ συνήθης εἰκὼν τῆς ἑσπέρας, πρὸ τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρός μου ἐκ τῆς ἀγορᾶς, περιπλαισιουμένη γύρω ὑπὸ τῶν μαυρισμένων τοίχων στενοῦ μαγειρείου, συνεσκευασμένου δι' ἀσβολωμένων χυτρῶν καὶ στρεβλῆς πινακοθήκης· ἑνὸς σάκκου ἀλεύρου καὶ ταψίων εἰς μίαν γωνίαν, σκάφης ζυμωτικῆς εἰς ἑτέραν, καὶ ἀμαυρᾶς καλάθου, κρεμαμένης ἀπὸ τῆς ὀροφῆς, καλάθου ἀπασχολοῦντος συχνὰ πάντων ἡμῶν τὰ βλέμματα, διότι ἐντός της ἐφυλάσσοντο τὰ χριστόψωμα. Καὶ πάντοτε μὲν καθ' ἑσπέραν οὕτω θορυβώδης κ' εὔθυμος ἦτο ἡ συναναστροφή μας κατ' ἐκείνην ὅμως ἦτο πάρα πολὺ διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ Χριστούγεννα ἤρχοντο καὶ τὰ σχολεῖα εἶχον κλείσει καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά, ὅτε θὰ ἤρχετο ὁ πατήρ, θὰ ἐφαίνετο ὁ τυχηρότερος μεταξὺ ὅλων, ἐκεῖνος ποῦ θὰ εὕρισκε τὸ ἀργυροῦν νόμισμα.

Ἀλλὰ πάντοτε μετὰ λεπτά τινα, μετὰ πάροδον δηλαδὴ χρόνου ἀρκετοῦ διὰ νὰ τελειώση τὸ παραμύθι ἡ νόνα. Διότι πρὸ τοῦ παραμυθίου, καὶ μάλιστα τοῦ παραμυθίου τῆς πολυπαθοῦς Σεισουράδας, τὸ ὁποῖον συχνὰ μᾶς διηγεῖτο ἡ νόνα καὶ μᾶς ἔφερε δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, πᾶσα ἄλλη προσδοκία, καὶ αὐτὴ τῆς τύχης καὶ τῶν χρημάτων ἀκόμη ἦτο δευτερεύουσα διὰ τὰς ἁπλοϊκὰς καὶ ἀπλάστους ἔτι ψυχάς μας. Κ' ἐκρατοῦμεν ἤδη σοβαρὰν τὴν στάσιν μας καὶ ἐδένομεν τὴν γλῶσσαν καὶ περιεστέλλομεν τὰς κινήσεις, προσέχοντες τὴν ἀκοὴν καὶ βλέμματα καὶ πᾶσαν αἴσθησιν εἰς τῆς νόνας τὴν γηραλέαν φυσιογνωμίαν, ἥτις εἶχε κάτι σεβάσμιον προσλάβει καὶ εἰς τοὺς λόγους της οἵτινες ἤρεμοι, σιγηλοί. ἐξήρχοντο τοῦ στόματός της καὶ εἰσέδυον μέχρ τῶν ψυχῶν μας:

— Μιὰ φορὰ κ' ἕνα καιρὸ ἦταν μιὰ γρηὰ χαροκαμένη κι' ἀνήμπορη κ' ἐγύριζε μονάχη τὸ σπιτικό της. Ἐκεῖ ποῦ σάρωνε μὲ τόσο ἀγγομαχητὸ καὶ κόπο τὸ χαμόσπιτό της κ' ἐμάζωνε τὰ σαρίδια, πίσ' ἀπ' τὴν πόρτα, μιὰ σεισουράδα μακρονούρα πήγαινε νὰ παίξη μὲ τῆς γρηᾶς τοὺς κόπους. Φρίστ-φρίστ! φρίστ-φρίστ! κ' ἐσκόρπαε ἐδῶθ' ἐκεῖθε τὰ σαρίδια κ' ἔκανε τὸ σπῆτι σαρωμένο κι' ἀσάρωτο. Καὶ ἡ γρηὰ ἀρχίναγε πάλι μὲ τὸ ἀγγομάχητο καὶ τὸ βόγγο της νὰ σαρώνη τὸ σπίτι. Τ' εἶχες Γιάννη-τεῖχα πάντα...

Μὰ μιὰ μέρα τί σοφίζεται ἡ γρηά; Κρύβεται πίσ' ἀπ' τὴν πόρτα καὶ καθὼς ἔρχεται ἡ σεισουράδα ν' ἀρχίση τὸ καθημερινό της παιγνίδι 'ς τὴν ἁρπάζει καὶ τῆς ξεκλάει τὴν οὐρά. Δέρνεται, σκοτώνεται ἡ σεισουράδα.

— Δός μου, γρηά, τὴν οὐρά μου, νὰ πάω 'ς τὰ παιδιά μου! Τίποτε ἡ γρηά.

— Τότες ποῦ μοῦ σκόρπαες τὰ σαρίδια, τῆς λέει· ἐσὺ τῶχες γιὰ παιγνίδι μὰ δὲ ρωτᾷς κ' ἐμένα ποῦ μὲ μισὸ σάρωμα καὶ κομμένα γόνατα, μὲ κούφια χέρια καὶ μὲ τὴν ψυχὴ 'ς τὸ στόμα ἐσάρωνα κ' ἐξανασάρωνα τὸ ἐρμαδιακὸ κ' ἄκρη δὲν νύρεσκα!

— Γρηά, δός μου τὴν οὐρά μου νὰ πάω 'ς τὰ παιδιά μου, λέει πάλι κλαίοντας ἡ σεισουράδα.

— Στὸ εἶπα 'ς τὸ ξανάπα· δὲν 'ς τὴ δίνω ποῦ νὰ στείψ' ὁ γιαλὸς νὰ γένη ξέρα, δὲν 'στὴ δίνω!

Καὶ πετιέται ἄξαφνα θυμωμένη ἡ γρηὰ κι' ἁρπάζει ἕνα δαυλόξυλο καὶ χυμάει ἀπάνου της.

— Φεύγα τῆς λέει, μὲ σκύλλιασες πιά.

Ἡ σεισουράδα δὲν κάνει βῆμα· δὲν τρομάζει οὔτε τὸ φοβερὸ δαυλόξυλο οὔτε τὰ ἀγριεμένα μάτια τῆς γρηᾶς 'μπρὸς 'στὰ παιδιά της, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ πετάξη καὶ νὰ τἄβρη πιὰ δίχως τὴν οὐρά της. Δέρνεται, σκοτώνεται ἡ κακομοίρα.

— Γρηά, δός μου τὴν οὐρά μου νὰ πάω 'ς τὰ παιδιά μου.

Μὰ κ' ἡ γρηὰ οὔτε τοὺς δαρμούς, οὔτε τὰ κλάψματα οὔτε τὰ λόγια της ἀκούει.

— Φεῦγα, τῆς λέει, φεῦγα νὰ μὴ λύσω τὸ σκύλλο καὶ δὲ σ' ἀφήκη φτερό.

Καὶ τραβάει 'στὸ σταῦλο νὰ λύση τὸ σκύλλο νὰ μὴν ἀφήση φτερὸ 'στὴ σεισουράδα. Μὰ ἡ σεισουράδα οὔτε τὴν γρηὰ φοβεῖται, οὔτε τὰ δόντια τοῦ σκύλλου τρομάζει, οὔτε τὰ φτερά της λυπᾶται 'μπρὸς 'στὰ παιδιά της ποῦ δὲν 'μπορεῖ νὰ τὰ βρῇ πιὰ δίχως τὴν οὐρά της. Δέρνεται, σκοτώνεται ἡ κακομοίρα καὶ κοπανάει ἀδιάκοπα:

— Γρηὰ δός μου τὴν οὐρα μου νὰ πάω 'στὰ παιδιά μου!

— Μώρ' σὰν θέλης τὴν οὐρά σου νὰ πᾷς νὰ μοῦ φέρης τυρί· δίχως τὸ τυρὶ οὐρὰ μὴν ἀπαντέχεις.

Δέρνεται σκοτώνεται ἡ σεισουράδα ποῦ νὰ βρῇ τυρί.

— Γρηὰ ποῦ νὰ τώβρω τὸ τυρί· δός μου τὴν οὐρά μου νὰ πάω 'στὰ παιδιά μου.

— Ἀὲν ἔχει· ἢ θὰ μοῦ φέρης τυρὶ εἴτ' ἀλλοιῶς οὐρὰ δὲν πέρνεις.

Καὶ τραβάει ἡ γρηὰ καὶ κλεῖ τὴν πόρτα καὶ ἀφήνει ἔξω μοναχὴ τὴν σεισουράδα. Γυρίζ' ἀπὸ 'δῶ, γυρίζ' ἀπὸ 'κεῖ ἡ σεισουράδα, ποῦ νὰ βρῇ τυρί; Πέρνει τὸ δρόμο καὶ πάει 'ς τὸν τσοπάνη:

— Τσοπάνη, δός μου τυρί, τυρὶ τῆς γρηᾶς κ' ἡ γρηὰ τὴν οὐρά μου νὰ πάω 'στὰ παιδιά μου.

— Χμ! φέρε μου γάλα, τῆς λέει ὁ τσοπάνης.

Δερνεται, σκοτώνεται ἡ σεισουράδα ποῦ νὰ βρῇ γάλα. Παίρνει τὸ δρόμο καὶ πάει 'πτὴν πρατίνα.

— Πρατίνα δός μου γάλα. γάλα τοῦ τσοπάνη κι' ὁ τσοπάνης τυρί, τυρὶ τῆς γρηᾶς κι' ἡ γρηὰ τὴν οὐρά μου νὰ πάω 'στὰ παιδιά μου.

— Φέρε μου χορτάρι, τῆς λέει ἡ πρατίνα.

Πάλι τὰ ἴδια· δέρνεται, σκοτώνεται ἡ σεισουράδα ποῦ νὰ βρῇ χορτάρι. Κινάει πάει 'ς τὴ γῆ.

— Γῆ, δός μου χορτάρι, χορτάρι τῆς πρατίνας κι' ἡ πρατίνα γάλα, γάλα τοῦ τσοπάνη κι' ὁ τσοπάνης τυρί, τυρὶ τῆς γρηᾶς κι' ἡ γρηὰ τὴν οὐρά μου νὰ πάω 'ς τὰ παιδιά μου.

— Χμ! λέει ἡ γῆ· ρίξε μου βροχή.

Ἡ σεισουράδα τί νὰ κάμη; Μιὰ καὶ δυὸ καὶ πάει 'ς τὸ Θεό. Σκύφτει καὶ τοῦ φιλεῖ τὸ χέρι καὶ τοῦ καλαναρχάει:

— Θεέ μου, ρίξε βροχή, βροχὴ τῆς γῆς κι' ἡ γῆ χορτάρι.....

Καὶ τροβάει ὅλα πάλι μονοροῦφι ἴσα μὲ τὸ τέλος.

Κι' ὁ Θεὸς κουνάει τὸ κεφάλι:

— Φέρε μου λιβάνι, τῆς λέει.

Κινάει ἡ ἄμοιρη καὶ πηγαίνει 'στὸ μπακάλη.

— Μπακάλη δός μου λιβάνι, λιβάνι τοῦ Θεοῦ κι' ὁ Θεὸς βροχή, βροχὴ τῆς γῆς.

Καὶ πάλι τὴν ἴδια δουλειὰ ἡ δόλια. Μὰ ποῦ τἀκούει ὁ μπακάλης. Σῦρε νὰ μοῦ φέρης φιλὶ ἀπὸ τὴν κόρη τῆς λέει.

Κινάει καὶ πάει 'στὴν κόρη. Δέρνεται, σκοτώνεται·

— Κόρη δός μου φιλί, φιλὶ τοῦ μπακάλη κι' ὁ μπακάλης λιβάνι, λιβάνι τοῦ Θεοῦ.

Καὶ πάει λέοντας.

Χαμογελᾷ ἡ κόρη.

— Σῦρε νὰ μοῦ φέρη παπούτσια.

Ποῦ νὰ τἄβρη τὰ παπούτσια ἡ ἄμοιρη; Κλαίει, στενάζει, πηγαίνει στὸν παπουτσῆ.

— Παπουτσῆ, δός μου παπούτσια, παπούτσια τῆς κόρης κι' ἡ κόρη φιλί, φιλὶ τοῦ μπακάλη.... ἴσα μὲ τὸ τέλος.

— Ποῦ νὰ τώβρω, ἄμοιρη, τὸ τριχάρι, εἶπεν ὁ παπουτσῆς· σῦρε νὰ μοῦ φέρης τριχάρι καὶ σοῦ κάνω.

Κινάει ἡ σεισουράδα κλαίοντας καὶ πάει 'σ τὸ γουροῦνι:

— Γουροῦνι, δός μου τριχάρι, τριχάρι τοῦ παπουτσῆ, κι' ὁ παπουτσῆς παπούτσια τῆς κόρης καὶ πάει

Τὸ γουροῦνι ρίχνη τὴ μύτη του 'στὴ γῆ σὰν νὰ συλλογιέται καὶ τῆς λέει·

— Φέρε μου βελανίδι.

Παίρνει τὸ δρόμο ἡ σεισουράδα νὰ βρῆ τὴ βελανιδιὰ νὰ κόψη βελανίδι. Σχίζει βουνὰ καὶ ρεμματιές καὶ ποτάμια, χωριὰ καὶ βιλαέτια. Βρίσκει τὸν πράσινο τὸ κάμπο, ξανοίγει τὴν ὥμορφη βελανιδιά, ἀναβαίνει κόβει τὸ βελανίδι. Κάτω ἔγασκεν ἡ λαγκαδιὰ μαύρη, σκοτεινιασμένη. Ἡ σεισουράδα βλέπει τὸ νερὸ πῶτρεχε κρουσταλλένιο, δροσερό, μὲ γλυκὸ μουρμούρισμα καὶ τὸ ζηλεύει. 'Απιθώνει χάμου τὸ βελανίδι καὶ μπαίνει στὸ νερὸ νὰ νίψη τὰ ποδαράκιά της, ποῦ ἦσαν καταξεσχισμένα ἀπ' τὰ στουρνάρια, νὰ φκιάση τὰ πούπουλα της ποῦ ἦσαν μαδημένα ἀπ' τ' ἀγκάθια, νὰ γυαλίση τὰ φτερά της ποῦ ἦσαν κατάμαυρα σὰν κόρβουνα ἀπ' τῆς πλυκοκαψύλες ποῦ διάβηκε. Μὰ τὸ νερὸ τῆς μουρμουρίζει καὶ τὴν ξεγελᾷ. Λησμονάει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ βελανίδι καὶ τὴ γρηὰ καὶ ἀκόμη τὰ παιδιά της! Βουτιέται καὶ ξαναβουτιέται· πηδᾶει ἀπὸ λιθάρι σὲ λιθάρι καὶ τσιτσιρίζει σιγαλὰ σιγαλά· τρι-τρί, τριτρί!

Μὰ ἔξαφνα τὸ ρέμμα βγαζει ἕνα ἄγριο βογγυτό, φουσκώνει καὶ πρὶν πετάξη, ἡ ἄμοιρη, τὴν τραβᾷ καὶ τὴ θάφτει σ' ἀφρισμένα νερά του

Καὶ πάει ἡ σεισουράδα ἡ μακρονούρα πέθανε· κ' ἔμειναν ὀρφανὰ κ' ἔρημα τὰ παιδιά της!

— Ἡ κακομοίρα!....

Ἐννοεῖται ὅτι ἐφ' ὅσον ἐξηκολούθει ἡ διήγησις τῆς νόνας ὅλοι ἐμέναμεν ἐκεῖ ἀκίνητοι, ἄφωνοι, ἔχοντες ἕκαστος ὡσεὶ ἀπολιθωμένην τὴν ἰδίαν ἔκφρασιν ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἐκείνην ἣν προσέλαβον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς διηγήσεως. Ὅταν ὅμως ἐπερατώθη αὕτη καὶ ἠκούσαμεν τὴν οἰκτρὰν τύχην τῆς σεισουράδας, τῆς πτωχῆς μητρὸς εἰς τόσους ὑποβληθείσης ἄθλους χάριν τῶν τέκνων της, ἂν καὶ δὲν ἦτο οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν εἰς θέσιν νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ μύθου, νὰ γνωρίσῃ ὅτι δὲν ἦτο παρὰ μία εἰς ἁπλᾶ χρώματα ζωγραφία τοῦ κόσμου ἐν γένει, μὲ τὰς μεγάλας ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπεράντους βλέψεις του, ἀφελής, ἀλλὰ πιστὴ τοῦ ἀνθρώπου Ὀδύσσεια, ὅστις ἔχει τὴν ἀνάγκην ὅλων τῶν περὶ αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μέχρι τοῦ χοίρου, ἕνας ἐξέφυγεν ἀπ' τὰ στήθη μας στεναγμὸς καὶ μία φωνή·

— Ἡ κακομοίρα!....

Καὶ ἐμείναμεν ἐπὶ πολὺ περίλυποι.

Αἴφνης ὅμως ἀντήχησαν εἰς τὴν σκάλαν τὰ βήματα τοῦ πατρός μου καί ὅλοι ἀνεπηδήσαμεν χαρωποὶ κ' ἐστρώθημεν εὔθυμοι πέριξ τοῦ σοφᾶ. Ὅτε δ' ἐκάθισε καὶ ὁ πατήρ μας χάμω καὶ ἤρχισε νὰ κόπτη τὴν κουλοῦραν τεμαχηδὸν κατ' ὄνομα ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ μας καὶ καταλήξας εἰς τὸν μικρότερον καὶ ἤρχισαν αἱ ἀνασκαλεύσεις ἑκάστου περὶ τοῦ νομίσματος, κανεὶς βιβαίως, ὄχι κανείς, δὲν ἐσυλλογίζετο τὴν πτωχὴν σεισουράδα καὶ τὰ παθήματά της.

Α. Καρκαβίτσας

Ὁ κ. 'Αγαθόπουλος εὑρίσκεται εἰς ἕνα σαλόνι ποῦ μιλοῦν γιὰ τὸ θάνατο τοῦ μακαρίτου Β., ὅστις ἀφῆκεν ὅλην τὴν περιουσίαν του εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα.

—Τί λαμπρὸς ἄνθρωπος, ἀναφωνεῖ ἐνθουσιασθεῖς ὁ κ. 'Αγαθόπουλος. Φαντάσου τὰ ἔδωκεν ὅλα καὶ δὲν ἐκράτησε τίποτε γιὰ τὸν ἑαυτό του!

Κ. Μ. ΣΑΜΙΟΥ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΑΣΩΝ(*)

Ἔτσι ἐπιγράφεται τὸ λαμπρὸ βιβλίο, ποῦ ἔβγαλε ὁ Τμηματάρχης τοῦ Δασονομικοῦ Τμήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μοναδικός μας δασολόγος κ. Κ. Μ. Σάμιος.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ δὲν εἶναι μόνον δασολογικὴ μελέτη πρώτης. — καὶ εἶναι καὶ ἡ πρώτη, — ἀλλὰ καὶ ἔξοχο ὁδοιπορικό, ζωηρότατο, εἰκονιστικώτατο, περιγραφικώτατο, καὶ στὴν ἐποχὴ μάλιστα αὐτὴ τῆς ἀφόρητης ζέστης δροσερώτατο γιὰ τὸν ἀναγνώστη. Τὸ ἔργο, ὑπὸ συγγραφικὴ ἔποψη, εἶναι τέτοιο, ποῦ ἀπορεῖ κανεὶς ὅτι εἶναι ἔργο δημοσίου ὑπαλλήλου μας. Ἡ καλλιτεχνικὴ ἐκλογὴ καμμιὰ εἰκοσαριὰ φωτογραφικῶν εἰκόνων τῶν δασῶν τοῦ Πίνδου, τῶν 'Αγράφων, τοῦ Τυμφρηστοῦ καὶ τοῦ Παναιτωλικοῦ, κατασπαρμένων μέσα στὲς ὡραῖες σελίδες τοῦ βιβλίου, ἀνταγωνίζεται πρὸς τὸν ἐπιστημονικὸν πλοῦτον, ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ τελευταῖο φύλλο του.

Ὁ ἀναγνώστης διαβάζοντας αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μεταφέρεται νοερῶς ψηλὰ στὰ αἰώνια χιονοσκέπαστα κορφοβούνια, μέσα στὲς ἰσκιωμένες καὶ πολύδενδρες κοιλάδες τοῦ Πίνδου, τῶν 'Αγράφων, τοῦ Τυμφρηστοῦ καὶ τοῦ Παναιτωλικοῦ, κοντὰ σὲ κρύες βρυσοῦλες, σὲ ἀργυρόηχες νεροσυρμές, ποῦ πέφτουν τὸν κατήφορο μὲ μελωδικώτατους κελκρισμούς, αἰστάνεται τὴν αὔρα τῶν βουνῶν νὰ δροσίζη τὸ σῶμά του, καὶ χαίρεται στὸ λάλημα τοῦ κούκκου, τοῦ ἀηδονιοῦ, τοῦ πετροκόσσυφα, τοῦ τσοπανάκη, τοῦ κορυδαλοῦ, τοῦ γαρδελιοῦ, τοῦ λουγάρου τῆς περίπαθης τριγώνας καὶ τόσων καὶ τόσων ἄλλων τραγουδιάρικων πουλλιῶν, ποῦ εἶναι γεμάτα τὰ δάση μας, καὶ βλέπει τὰ γιδοπρόβατα νὰ βόσκουν γύρα του μὲ τὰ λαμπροκούδουνά τους, καὶ τοὺς λαμπρόκυπρούς τους, καὶ ἀκούει τὸ μαγικὸ λάλημα τῆς φλογέρας, ποῦ κάμει τὲς ξωτικὲς καὶ τῆς νεράϊδες νὰ χορεύουν κι' ἀκούει τοὺς σάλαγους τῶν πιστικῶν, τοὺς βρόντους τῶν κοπαδιῶν, τὰ γαυγίσματα τῶν σκύλλων καὶ μακρυὰ-μακρυὰ τὰ βάρηχα πελέκια τῶν εὐτυχισμένων ξυλοκόπων, ποῦ βρίσκονται, ἐργάζονται, καὶ ἀναπνέουν μέσα σὲ τέτοιους μυρωμένους τόπους, ποῦ σ' ἄλλες ἐποχές, εἶταν κατοικία θεῶν καὶ θεαινῶν.

Ὅποιος δὲν εἶδε στὸ πραγματικὸ τὴν Ὀξυὰ τοῦ Πίνδου, τὲς πηγὲς καὶ τὰ στενὰ τοῦ 'Ασπροποτάμου, τὴν περίφημη Κλεισοῦρα τοῦ Μεσολογγιοῦ, τὸ ἀξιοθέατο γεφύρι τοῦ Πορτιάτη τῆς Θεσσαλίας, τὸ τρομερὸ γεφύρι τῆς Τατάρνας, τὸ τρομερώτερο ἀκόμα γεφύρι τοῦ Κόρακα, τὸ στοιχειωμένο γεφύρι τοῦ Μανώλη, ποῦ τραγούδησε τόσο ὥμορφα ὁ μακαρίτης ὁ Κρυστάλλης, τὸ χιλιοτραγουδημένο γεφύρι τῆς Ἄρτας καὶ τόσα καὶ τόσα ἄλλα μαγευτικώτατα μέρη τῶν βουνῶν μας, ὅποιος δὲν γνωρίζει τί θὰ εἰπῆ δάσος, καὶ τί εὐεργετικὴ ἐπιρροὴ ἔχουν τὰ δάση σὲ μιὰ χώρα, καὶ τί πλοῦτο, καὶ τί ὑγεία, καὶ τί εὐδαιμονία προξενοῦν στὸν κόσμο ἂς πάρη τὸ βιβλίο τοῦ κ. Σαμίου, ποῦ εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τέλος ἕνα παναρμόνιο εἰδύλλιο, μιὰ χιλιόχρωμη κι' ἀπέραντη ζωγραφιά, καὶ νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι δὲ θὰ μετανοήση.

Χ. Χριστοβασίλης.

(*) Αἱ ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ δημοσιευόμεναι εἰκόνες εἶναι εἰλημμέναι ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Σαμίου.

Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην οἰωνοσκόπων διὰ νὰ μᾶς προμαντεύσωσιν, ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς μεγάλων συμβεβηκότων, ὅτι ἐγκυμονοῦνται πράγματα, μέλλοντα νὰ συνταράξωσι, ν' ἀνατρέψωσιν ἴσως τὰ κρατοῦντα· ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο μικρὰ σκέψις ἐπὶ τῶν ἐξῆς παρατηρουμένων. Τίς οἶδε; μήπως πρόκειται περὶ τῆς οὐρανοποιήσεως τῆς γῆς κατὰ τὸ κήρυγμα τοῦ 'Αρνέλλου, ἀφοῦ τὸ οὐράνιον κράτος τῆς Κίνας εἶναι ἀνάστατον; Οἱ Κινέζοι ἀπειλοῦν πόλεμον πανευρωπαϊκόν, σφάζουσι δ' ἀνυποκρίτως πάντα ἔχοντα ἀτυχίαν νὰ εὐρωπαίζῃ, αἱ δὲ ἀποσταλεῖσαι στρατιωτικαὶ δυνάμεις τῶν διαφόρων δυνάμεων δὲν ἰσχυσαν νὰ κατευνάσωσι τοὺς ἐξημμένους αὐτοὺς κοτσιδοφόρους. 'Αλλ' εἰς πολὺ δύσκολον θὰ εὑρίσκετό τις θέσιν ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀποφανθῇ πρέπει νὰ ὑπερισχύσωσι τὰ διεθνῆ στρατεύματα, καταστρεφόνοντα τὰ τῶν Σινῶν καὶ καθυποτάσσοντα αὐτὰ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν εἰς τὰς ἀρπακτικὰς διαθέσεις τῶν Κρατῶν των ἢ ὄχι; Μὰ τὴν ἀλήθειαν πολὺ θὰ ηὐχόμην τὸ δεύτερον, ἀφοῦ μόλις ἤρχισαν νὰ βαδίζωσι κατὰ τοῦ Πεκίνου τῆς πρωτευούσης τοῦ Οὐρανίου αὐτοῦ Κράτους τὰ τῶν Δυνάμεων στρατεύματα ἀνεφάνη καὶ ἡ ἀντιζηλία καὶ ἡ ἔρις μεταξὺ αὐτῶν. Καὶ τώρα πλέον ὅτε κατέλαβον τὸ Πεκῖνον θὰ ἀρχίσουν καὶ αἱ ἀποζημιώσεις καὶ αἱ κατακτητικαί των βλέψεις Ἤρχισαν αἱ διάφοροι διπλωματικοὶ ὑπαινιγμοί, οἱ δεικνύοντες τὸ ἐναντίον ἀπ' ἐκεῖνο, ὅπερ διαβεβαιοῦσι, διαμάχη τίς ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων θ' ἀναλάβῃ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τῶν διεθνῶν στρατευμάτων· καὶ ἀνεγνωρίσθη μὲν φαινομενικῶς ὡς τοιοῦτος ὁ τῆς Γερμανίας Βάλδερσε ἀλλὰ πραγματικῶς οὐδεὶς ὑρίσταται. Ὥστε ἐκ τούτων δύναταί τις νὰ εἴπῃ «ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα».

Οἱ Βόερς ἤδη καθίστανται ἐπιθετικοὶ ἐναντίον τῶν Ἄγγλων ἐν τῇ Νοτίῳ 'Αφρικῇ καὶ ἐνῷ ἐπίστευέ τις, ὅτι εἶχε πλέον σχεδὸν λήξει ὁ πόλεμος οὗτος, ἀναδειχθέντων ὁπωσδήποτε νικητῶν τῶν Ἄγγλων, αἴφνης διατυμπανίζονται διάφοροι ἥτται αὐτῶν, τὰς ὁποίας μετὰ θαυμαστῆς ὄντως ψυχραιμίας τηλεγραφεῖ τὸ ἀγγλικὸν ἐπιτελεῖον εἰς τὴν Κυβέρνησίν του.

'Ανάστατος ἡ Σερβία διὰ τὴν ἐξ ἐρωτικοῦ αἰσθήματος σύζευξιν τοῦ βασιλέως αὐτῆς 'Αλεξάνδρου μετὰ τῆς ὡραίας χήρας Δράγας Μάσιν· παρῃτήθη ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, πατὴρ τοῦ 'Αλεξάνδρου καὶ πρώην βασιλεὺς Μιλάνος, πλεῖσται ἄλλαι παραιτήσεις διαφόρων ἀρχόντων ἐπηκολούθησαν καὶ ἀντιδυναστικαὶ ταραχαὶ ἠπειλήθησαν, πλὴν ταῦτα δὲν ἠμπόδισαν τὸν γάμον, τελεσθέντα ἐν τάξει, ἡσυχίᾳ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ.

Εὗρον φαίνεται ἐξ ἄλλου τὴν περίστασιν αἱ ἀναρχικαὶ ὁμάδες νὰ ὑψώσωσι τὴν ἀπαισίαν κεφαλήν των, καὶ ἰδοὺ πίπτει θῦμα δολοφόνου χειρὸς ὁ κάλλιστος βασιλεὺς Ὀυμβέρτος τῆς Ἰταλίας. 'Αλλ' εἰς πεῖσμα καὶ πρὸς συνετισμὸν ἰδίως τῶν παραφρόνων αὐτῶν ἀναρχικῶν, ὅλος ὁ λαὸς τῆς 'Ιταλίας ἐξάλλος ζητωκραυγάζει τὸν νέον βασιλέα αὐτοῦ τὸν υἱὸν τοῦ δολοφονηθέντος Βίκτωρα 'Εμμανουὴλ τὸν Γ'.

Καὶ ἐνῷ ἡ 'Ιταλία βαρυπενθεῖ τὸ Γαλλικὸν ἔθνος πανηγυρίζει, διασκεδάζει, εὐθυμεῖ, γελᾷ, διὰ τῆς Παγκοσμίου 'Εκθέσεώς του, εἰς τὴν ὁποίαν συρρέουσιν ἐξ ὅλων τῶν πόλεων καὶ χωρίων, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ εὐτυχεῖς θνητοί, ὅσων τὸ βαλάντιον δύναται νὰ ὑποφέρῃ τοιαύτην ἀβαρίαν.

Μὴ νομίσῃ τις ὅμως, ὅτι καὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος κοιμᾶται νήδυμον, ὅτι δὲν δεικνύει σημεῖα ὀξείας ζωηρότητος ἢ μᾶλλον ἀναρχίας, θεὸς φυλάξοι, ἀρκεῖ μόνον νὰ εἴπωμεν, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζικοῦ οἱ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ καὶ κατωτέρω, κρίναντες ὅτι ἀδικοῦνται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, διότι δὲν προβιβάζονται ταχέως ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις κλάδοις τοῦ στρατεύματος γίνεται, ἔθεσαν εἰς ἐνέργειαν τὰς μυστικὰς συσκέψεις. ἀπόρροια τῶν ὁποίων ὑπῆρξε καὶ ἡ παραπομπὴ ἐννέα λοχαγῶν. Ἔλαβον χώραν καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὡς ἐν Φαλήρῳ γεύματα ἐπιδεικτικὰ καὶ ἐπηκολούθησαν μεταθέσεις ἐπὶ μεταθέσεων καὶ ἴσως ἡ ἀναρχία αὕτη τοῦ στρατοῦ κατευνασθῇ ἐπὶ τέλους δι' ὀλίγων προβιβασμῶν.

Ἡ μεγαλητέρα ὅμως τιμωρία καὶ γενικὴ ἐξόντωσις ἐπεφυλάσσετο εἰς τοὺς ποντικούς — γνωσθέντος ὅτι αὐτοὶ εἶνε οἱ μόνοι κατάλληλοι φορεῖς τῆς πανώλους τὴν ὁποίαν παντὶ σθένει θέλει ν' ἀποδιώξῃ ἡ Κυβέρνησις, φοβουμένη κυρίως διὰ τὸν ἑαυτόν τῆς, ἂν καὶ αὐτὴ καταπραννεῖ περισσότερον τῆς πανώλους τὸ δύσμοιρον ἑλληνικὸν ἔθνος—καὶ κατεδικάσθησαν εἰς τὸν διὰ δραστηρίου φαρμάκου εἰδικῶς ἐφευρεθέντα καὶ κομισθέντα θάνατον. Τὸ δὲ φοβερὸν ἔργον τοῦ δημίου ἀνετέθη εἰς τοὺς δυστυχεῖς διδασκάλους κυρίως καὶ εἰς τὰς διδασκαλίσσας. Καὶ οἱ κακόμοιροι ποντικοὶ εἶναι μάρτυρες οἱ πλέον ἀδικηθέντες εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν τὴν φορὰν αὐτὴν ἀπὸ χιλιάδας τόσας πανουκλιασμένων.

ΑΧ! ΠΩΣ ΘΥΜΟΥΜΑΙ

Ἄχ! πῶς θυμοῦμαι καὶ πονῶ...
Μυρτοστεφάνωτη παιδούλα,
μ' ἕνα τραγούδι ἀγγελικὸ
μὲ ξύπνησες μιὰ χαραυγούλα.

Καὶ ἀγρήκησα σιωπηλὰ
νὰ ξεψυχᾷ ἡ ὠμορφιά σου
μέσα σὲ σύγνεφα θολὰ
μὲ τὸ ἀπαλὸ τραγούδημά σου.

Καὶ τῆς μορφῆς σου ἡ εὐωδιά,
ροδοβασίλεμα τοῦ ὀνείρου,
μοῦ εἶχε ἀναστήσει 'ς τὴν καρδιὰ
πόθον ἀπόκρυφον τοῦ ἀπείρου.

Ἄχ! πῶς θυμοῦμαι καὶ πονῶ...
φεγγαροπρόσωπη παρθένα,
'ς τὸν δρόμο μου τὸν σκοτεινὸ
ἀστραψες κεσβυσες... Ὠιμένα!

Ι. Π. 'Ιωαννίδης

Η ΚΟΡΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΠΛΟΥΝ "ΕΓΩ,,

Εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς νέας Ὑόρκης θεραπεύεται ὑστερικὴ κόρη, δέκα τριῶν ἐτῶν, ὀνόματι Δώρα Λούμις, εἰς τὴν ὁποίαν παρετηρήθη διὰ γενομένων πειραμάτων, ὅτι ὑπάρχει διπλῆ συνείδησις εἴτε διπλῆ προσωπικότης, πολὺ ζωηρά. Δύναται παραδείγματος χάριν ἡ κόρη αὕτη νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ γράφῃ συγχρόνως, νὰ ἐκτελῇ δηλαδὴ δύο διανοητικὰς ἐργασίας διαφόρους καὶ ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, χωρὶς ἡ συνείδησις ἡ ἀντιλαμβανομένη τῆς μιᾶς ἐργασίας νὰ ἔχῃ γνῶσιν τῆς ἄλλης ἐργασίας.

Ἓν μέρος τοῦ ἐγκεφάλου της διευθύνει τὴν μίαν ἐνέργειαν καὶ ἄλλο μέρος τὴν ἄλλην, χωρὶς κανὲν ἐξ αὐτῶν νὰ γνωρίζῃ τί πράττει τὸ ἕτερον.

Ἡ διπλῆ αὕτη συνείδησις εἴτε διπλῆ προσωπικότης ὑπάρχει ἴσως εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκδηλωμένη, καθ' ὅσον ἕκαστος εἶνε περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον ὑστερικός.

«Ἐσυνειθίσαμεν, λέγει ὁ Μπινὲτ ἐν τῇ θεωρίᾳ του περὶ τῆς διπλῆς συνειδήσεως, διὰ τῆς συνηθείας τῆς γλώσσης, διὰ τῶν πλασμάτων τοῦ νόμου καὶ διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς αὐτοπαρατηρήσεως, νὰ θεωρῶμεν ἕκαστον πρόσωπον ὡς ἀποτελοῦν μίαν ἰδιαιτέραν ἑνότητα. Ἀλλ' αἱ γενόμεναι ἤδη ἔρευναι τροποποιοῦσι καὶ μεταβάλλουσι σημαντικῶς τὸ σπουδαῖον τοῦτο συμπέρασμα. Τώρα φαίνεται ἀποδεδειγμένον ὅτι ἂν ἡ ἑνότης τοῦ «ἐγὼ» εἶνε πραγματική, πρέπει νὰ λάβῃ διάφορον ὁρισμόν. Ἀλλὰ εἶνε καθόλου ἁπλῆ μονὰς τὸ «ἐγὼ» τοῦτο, διότι ἂν ἦτο, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐννοήσωμεν πῶς μερικοὶ ἀσθενεῖς, διὰ τῆς μεγαλοποιήσεως ἑνὸς φαινομένου, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἀνήκει εἰς τὸν κανονικὸν βίον, δύνανται νὰ δεικνύωσι πολλὰς διακεκριμένας προσωπικότητας. Ὅ,τι ὑπόκειται εἰς διαίρεσιν, πρέπει ἀναγκαίως νὰ συνίσταται ἐκ μερῶν. Ἂν μία προσωπικότης δύναται νὰ γείνῃ διπλῆ ἢ τριπλῆ, τοῦτο ἀποδυκνύει ὅτι εἶνε σύνθετος, ὅτι εἶνε ἄθροισμα πολλῶν μερῶν, ὅτι εἶνε τὸ ἐξαγόμενον πολλῶν στοιχείων. Ἡ ἑνότης τῆς κανονικῆς ἡμῶν προσωπικότητος ὑπάρχει πραγματικῶς καὶ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει περὶ τῆς πραγματικότητος αὐτῆς. Ἀλλ' ὑπάρχουσι παθολογικαὶ καταστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας πολλὰ γεγονότα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ ἑνότης αὕτη πρέπει νὰ ζητηθῇ εἰς τὴν κανονικὴν τάξιν καὶ ἁρμονίαν τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν στοιχείων.

Διάφοροι συνειδήσεις καὶ προσωπικότητες παρατηροῦνται εἰς ἀνθρώπους ὑστερικούς, ἐν καταστάσει ἀναισθησίας, δύνανται δὲ νὰ παραχθῶσι καὶ νὰ ἀναπτυχθῶσι διὰ τῆς δημιουργίας ἀνωμάλου τινὸς καταστάσεως. Ἐμελετήσαμεν τὴν ἔκτασιν τῶν δευτερευουσῶν συνειδήσεων, τὰ στοιχειώδη φαινόμενα τῆς ὑπάρξεώς των, τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτησίαν των, τὰς αὐτομάτους ἐκφάνσεις τῆς ἐνεργείας των, τὴν ὀξύτητα τῶν ἀντιλήψεών των. Προσεπαθήσαμεν νὰ προσδιορίσωμεν τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς των μὲ τὴν κυρίαν συνείδησιν, καὶ εὕρομεν ὅτι πολλοὶ συνδυασμοὶ εἶνε δυνατοί. Μία ἰδέα ἀνήκουσα εἰς τὴν μίαν συνείδησιν δύναται νὰ ὑποβάλῃ ἄλλην ἰδέαν εἰς τὴν ἄλλην συνείδησιν. Προσέτι δύο συνειδήσεις δύνανται νὰ συνεργάζονται εἰς τὸ αὐτὸ ἔργον. Ἀλλ' ἐνῷ εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας εἶνε ἡνωμέναι ἀφ' ἑνὸς μέρους, μένουσιν ὅμως χωρισμέναι καὶ διακεκριμέναι ἀπ' ἀλλήλων, διότι τὸ «ἐγὼ» ἐν τῇ καταστάσει Α δὲν ἔχει συνείδησιν τοῦ ἐν τῇ καταστάσει Β «ἐγώ».

Πρὸς τὰς παρατηρήσεις ταύτας τοῦ γάλλου ἰατροῦ συμφωνοῦσι πληρέστατα τὰ παρατηρηθέντα φαινόμενα ἐν τῇ περιπτώσει τῆς μικρᾶς *Δώρας Λούμις*. Ἡ κόρη αὕτη εἶνε θυγάτηρ εὐαισθήτων γονέων, εἶνε πολὺ εὐφυὴς καὶ εἰς τὸ σχολεῖον ἐλάμβανε πάντοτε τοὺς καλητέρους βαθμούς.

Καταλαμβάνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ ἐκστάσεως φρενῶν, καθ' ἣν φωνάζει, κλωτσᾷ, θραύει τὰ ἔπιπλα καὶ ἀπειλεῖ τὴν οἰκογένειαν. Μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι δύναται νὰ θεραπευθῇ, ἐστάλη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Μπίγκαμτον. Ὁ ἰατρὸς Δρ. Χουάϊτ ἐξήτασεν ἐπιμελῶς τὴν ἀσθενῆ καὶ ἀνεκάλυψεν ἐν αὐτῇ ἔκτακτα φαινόμενα «διπλῆς συνειδήσεως».

Τὸ πρῶτον δεῖγμα τῆς διπλῆς ταύτης προσωπικότητος παρετήρησεν ὁ ἰατρὸς εἰς τὴν ὅρασιν τοῦ κορασίου. Ἡ ὅρασίς της ἐφαίνετο πολὺ ἐλαττωματική. Ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τὸν δρόμον, ὅταν ἐπεριπάτει, καὶ τὰ διάφορα ἀντικείμενα, ἀλλ' ἠσθάνετο μεγάλην δυσκολίαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν καὶ εἰς τὸ ράψιμον.

Οἱ ὀφθαλμοί της ἐξεταθέντες εὑρέθησαν ἐντελῶς ὑγιεῖς. Ὁ ἰατρὸς συνεπέρανεν ὅτι ἡ ἔλλειψις ἦτο εἰς τὸν ἐγκέφαλον. Οἱ ὀφθαλμοὶ ὀρθῶς παρίστων τὴν εἰκόνα τῶν ἀντικειμένων, ἀλλ' ὁ ἐγκέφαλος ἠρνεῖτο νὰ δεχθῇ τὰ διαβιβαζόμενα εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ὁράσεως. Ὁ Δρ. Χουάϊτ ἐβεβαιώθη περὶ τούτου διὰ τοῦ ἑξῆς ἁπλουστάτου καὶ ἐνδιαφέροντος πειράματος: Ὕψωσε τοὺς δύο δακτύλους τῆς χειρός του εἰς τοιαύτην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ κορασίου, ὥστε ἂν ἡ ὅρασίς της ἦτο κανονική, ἠδύνατο νὰ τοὺς βλέπῃ.

—Βλέπετε τὸ χέρι μου; ἠρώτησε τὸ κοράσιον.

—«Ὄχι Κύριε», ἀπεκρίθη ἡ ἀσθενής.

—Λοιπόν, πές μου πόσα δάκτυλα κρατῶ ὑψωμένα.

—Πῶς εἰμπορῶ νὰ σᾶς εἰπῶ, ἀφοῦ δὲν τὰ βλέπω.

—Μάντευσε τὸν ἀριθμόν, εἶπεν ὁ ἰατρός.

—Πῶς εἰμπορῶ νὰ μαντεύσω, ἀφοῦ δὲν βλέπω τὰ δάκτυλά σας;

—Ὅ,τι ἀριθμὸς ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν σας, λέγετέ μου αὐτὸν τὸν ἀριθμόν.

Ὁ ἰατρὸς ἤρχισε νὰ ὑψώνῃ διαδοχικῶς διάφορον ἀριθμὸν δακτύλων. Τὸ κοράσιον ἀπεκρίνετο «δύο», «πέντε», «τρεῖς», «ἕνας», «τέσσαρες», καὶ ἐμάντευε πάντοτε, ἢ μᾶλλον ἐνόμιζεν ὅτι μαντεύει κατὰ τύχην.

Τὸ ἁπλοῦν τοῦτο πείραμα ἀπεδείκνυε τὴν διπλῆν συνείδησιν τοῦ κορασίου. Ἀπεδείκνυεν ὅτι ἔβλεπε τοὺς δακτύλους, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἑκάστοτε ὀρθῶς ἀνεκοινοῦτο εἰς τὴν μίαν συνείδησιν καὶ ὅτι ἡ συνείδησις αὕτη διεβίβαζε τὸ ἄγγελμα εἰς τὴν ἑτέραν συνείδησιν, καὶ ἡ «μαντεία» της, ὡς τὴν ἐνόμιζεν, ἦτο αὐτὴ ἡ ἀνακοίνωσις ἐκφραζομένη διὰ τοῦ προφορικοῦ λόγου. Ἡ κόρη διεβεβαίου ὅτι δὲν ἔβλεπε καθόλου τοὺς δακτύλους, καὶ ὅμως τοὺς ἔβλεπε χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ ὅτι τοὺς βλέπει.

Ἦτο πολύπλοκός τις διανοητικὴ κατάστασις. Ἡ κατωτέρα συνείδησις ἀντελαμβάνετο τῶν διὰ τῶν ὀργάνων τῆς ὁράσεως διαβιβαζομένων αὐτῇ εἰκόνων καὶ διὰ μυστηριώδους τινὸς συγκοινωνίας ἀνεκοίνου τὰς ἀντιλήψεις εἰς τὴν ἀνωτέραν, τὴν κεντρικὴν συνείδησιν τοῦ κορασίου.

Ἀλλ' ἔτι καταφανέστερος ἐγένετο αὐτὸς ὁ διχασμὸς τῆς συνθέτου συνειδήσεως, διὰ τοῦ ἑξῆς ἐπίσης ἁπλουστάτου καὶ περιεργοτάτου πειράματος.

Ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον ἓν βιβλίον μὲ τὴν παράκλησιν νὰ ἀναγνώσῃ μερικὰς σελίδας μεγαλοφώνως καὶ μετὰ προσοχῆς εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ περιεχομένου. Ἐνῷ ἀνεγίνωσκεν ἡ κόρη, ὁ ἰατρὸς Χουάϊτ ἐπῆγε σιγὰ σιγὰ ὄπισθέν της καὶ ἔθηκεν ἐλαφρῶς εἰς τὴν χεῖρά της, ἥτις ἐστηρίζετο ἐπὶ ἑνὸς θρανίου, ἓν μολυβδοκόνδυλον. Εἶτα δὲ μὲ σιγαλὴν φωνὴν ἤρχισε νὰ τῇ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις περὶ πραγμάτων ὅλως διαφόρων τῶν ἀναγινωσκομένων. Ἡ κόρη, χωρὶς καθόλου νὰ ταραχθῇ ἢ νὰ διακόψῃ τὴν ἀνάγνωσίν της, ἤρχισε νὰ γράφῃ τὰς ἀπαντήσεις διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου ἐπὶ τοῦ χάρτου, τὸν ὁποῖον ὁ ἰατρὸς ἔθηκε κρυφίως ἐπὶ τοῦ θρανίου ὑπὸ τὴν χεῖρά της. Μετὰ ταῦτα ὑπηγόρευεν εἰς αὐτὴν σιγὰ σιγὰ στίχους, τοὺς ὁποίους ἡ κόρη ἔγραφεν ἀπταίστως καὶ εὐχερῶς, χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν ἀνάγνωσίν της. Ἐφαίνετο ὡς ἂν εἰ οἱ δάκτυλοι τοῦ κορασίου εἶχον ὦτα καὶ ἀντίληψιν καὶ θέλησιν ὅλως ἀνεξάρτητον.

— Γράψε τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ πέμπτου κεφαλαίου τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου», εἶπεν ὁ ἰατρὸς εἰς τὴν νοήμονα χεῖρα τοῦ ἀναγινώσκοντος κορασίου. Καὶ ἡ χεὶρ πράγματι ἔγραψεν ὀρθῶς καὶ ἀπταίστως τὴν παράγραφον ἐκείνην.

Κατόπιν ὁ ἰατρὸς ἦλθε καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ κορασίου καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν τί ἀνέγνωσεν. Ἡ κόρη διηγήθη τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενον τῶν ἀναγνωσθεισῶν σελίδων, ἀποδείξασα ὅτι ἐνόησεν αὐτὸ ἐντελῶς καὶ ὅτι εἶχεν ὅλην της τὴν προσοχὴν προσηλωμένην εἰς τὴν ἀνάγνωσιν. Τότε ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ ἰατρός, τί ἔλεγεν εἰς αὐτὴν καθ' ὃν χρόνον ἀνεγίνωσκεν. Τὸ κοράσιον ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἤκουσε τίποτε.

—«Τί κάνετε μὲ αὐτὸ τὸ μολύβι, ὁποῦ κρατεῖτε στὸ χέρι σας;» ἠρώτησεν ὁ ἰατρός. Ἡ κόρη παρετήρησεν ἔκπληκτος τὴν χεῖρά της καὶ εἶπεν, ὅτι δὲν εἰξεύρει πῶς εὑρέθη αὐτὸ τὸ μολύβι εἰς τὸ χέρι της. Ἐξεπλάγη δὲ ἔτι περισσότερον ὅτε ἤκουσεν ὅτι ἔγραψε μάλιστα διὰ τοῦ μολυβδοκονδύλου.

Καὶ ἄλλα πολλὰ πειράματα ἔγειναν μὲ αὐτὸ τὸ κοράσιον, ἀλλ' εἶνε ἤδη γνωστὰ καὶ ἐξ ἄλλων ὁμοίων περιπτώσεων. Τὸ ἀνωτέρω ἐξελέξαμεν μόνον διότι ἀποδεικνύει φανερὰ τὸν διχασμὸν τοῦ «ἐγὼ» εἴτε τὴν διπλῆν συνείδησιν τοῦ ἐν λόγῳ κορασίου ἐκδηλουμένην εἰς βαθμὸν ἄγνωστον μέχρι τοῦδε.

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΟΥΜΒΕΡΤΟΥ

Ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1844 καὶ ἦγε θνήσκων ἡλικίαν 56 ἐτῶν. Εἶχε τὴν κόμην ὀρθουμένην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του καὶ μεγάλους μύστακας καλύπτοντας τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου του, ὑπὸ δὲ τὸ μέτωπον τοὺς ὀφθαλμοὺς λίαν μελανούς, βαθέως βεβυθισμένους εἰς τὰς κόγχας των. Ἀνεμίχθη πάντοτε δραστηρίως εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐξεγέρσεις τῆς Ἰταλίας. Ὑπὸ τὴν ὤθησιν τοῦ πατρός του Βίκτωρος δὲν ἐξέκλινε τῶν οἰκογενειακῶν του παραδόσεων· ὄχι μόνον μετέσχε τοῦ πολέμου τῆς ἀνεξαρτησίας κατὰ τὸ ἔτος 1859, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπέφυγε νὰ μεταβῇ εἰς Πάνορμον τῆς Ἰταλίας κατὰ τὸ 1862, ὅπως ὑφαρπάσῃ τὴν δημοτικότητα τοῦ στρατηγοῦ Γαριβάλδη. Ἔπειτα ἐπῆλθεν ἡ διπλωματικὴ περίοδος καὶ ὁ Οὐμβέρτος μετέβη εἰς Παρισίους κατὰ τὴν προσέγγισιν τῶν πολεμικῶν γεγονότων τοῦ 1866 διὰ νὰ γνωρίσῃ ὑπὸ ποίων συναισθημάτων ἐνεφορεῖτο ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπέναντι τῆς συνομολογηθείσης συμμαχίας μεταξὺ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Πρωσσίας. Ὁ πόλεμος διεδέχθη τὴν διπλωματίαν καὶ ὁ πρίγκηψ Οὐμβέρτος ἦτο διοικητὴς μεραρχίας κατὰ τὴν μάχην τῆς Κουστόζας καὶ ἐπροστάτευσε τὴν ὑποχώρησιν, ἥτις ἐπηκολούθησε τὴν ἧττα τῶν ἰταλικῶν στρατευμάτων. Τὰ ἔτη τὰ ἐπακολουθήσαντα τὴν ἐγκατάστασιν ἐν Ῥώμῃ τοῦ οἴκου τῆς Σαβοΐας διῆλθε ταξειδεύων ὁ Οὐμβέρτος. Ἐθεώρουν αὐτὸν ὡς φιλελεύθερον, καὶ ὅτε ὁ στρατηγὸς Γαριβάλδης κατὰ τὸ 1875 προσῆλθε νὰ ἐπιτελέσῃ ἔργα βουλευτοῦ, ὁ πρίγκιψ τὸν ἐπεσκέφθη εἰς τὴν οἰκίαν του. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1878 διεδέχθη τὸν πατέρα του Βίκτωρα Ἐμμανουήλ, ἡ δὲ προκήρυξίς του πρὸς τὸν ἰταλικὸν λαὸν διεβεβαίου αὐτὸν περὶ τῆς ἀφοσιώσεώς του πρὸς τὴν πατρίδα, τῆς ἀγάπης του πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τῆς πίστεώς του εἰς τοὺς ἐλευθέρους θεσμούς, διὰ τοὺς ὁποίους ὑπερηφανεύεται ὁ οἶκος τῆς Σαβοΐας.

Ὁ Οὐμβέρτος ἐνυμφεύθη κατὰ τὸ 1868 τὴν ἐξαδέλφην του πριγκίπισσαν Μαργαρίταν τῆς Σαβοΐας, γεννηθεῖσαν κατὰ τὸ 1851, θυγατέρα δὲ τοῦ δουκὸς τῆς Γενούης Φερδινάνδου, ἀδελφοῦ τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, ἐκ τοῦ γάμου δὲ τούτου ἐκτήσατο ἕνα υἱὸν μονογενῆ, τὸν διάδοχον βασιλέα Ἐμμανουὴλ τὸν Γ'.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Πρωτόγονοι ἄνθρωποι. — Ἐν Γροελάνδῃ τῆς Βορείας Θαλάσσης, ἥτις κεῖται εἰς βόρειον πλάτος 77 βαθμῶν, ὑπάρχει χωρίον ἐκ 284 κατοίκων, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βορειοτέραν ἄκραν τοῦ κόσμου. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου δὲν ἔχουσι νόμους, δὲν γνωρίζουσι τὴν γραφήν, μήτε τὰ χρήματα. Αὐτὰ τὰ πρωτόγονα ὄντα διέρχονται τὸν καιρόν των εἰς τὸ κυνήγιον καὶ τὴν ἁλιείαν, φονεύοντα ἄρκτους, ρέννας, φαλαίνας κτλ., δι' ὧν ἀποκλειστικῶς τρέφονται.

Ἡ Βιλελμίνα καὶ οἱ Ὁλλανδοὶ ἁλιεῖς.—Τὴν 21ην τρέχοντος ἡ βασίλισσα τῆς Ὁλλανδίας Βιλελμίνα ἐπεθεώρησε τὸν στόλον τῶν Ὁλλανδῶν ἁλιέων. Τὰ ἁλιευτικὰ πλοῖα ἐστάθμευον παρατεταγμένα παρὰ τὴν νῆσον τοῦ Μάρκεν, ἦσαν δὲ διῃρημένα εἰς 5 ὁμάδας κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἁλιείας, τὸ ὁποῖον ἐκτελοῦν, ἁλιεύοντα διάφορα εἴδη ἰχθύων, οἱ δὲ ἁλιεῖς εἶχον εἰς τὰ πλοῖά των τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα των, πάντες δ' ἔφερον τὰ ἐθνικὰ καὶ γραφικὰ αὐτῶν ἐνδύματα· οἱ ἄνδρες *βράκας* εὐρείας αἱ δὲ γυναῖκες ἐπενδύτας πολυχρώμους καὶ καλύπτρας λευκὰς καὶ αἰχμηράς· προσέτι δὲ δύο μακροὺς πλοκάμους κατερχομένους περὶ τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ στήθους καὶ μέχρι τῆς ὀσφύος.

Ἡ βασίλισσα Βιλελμίνα συνοδευομένη ὑπὸ τῆς βασιλίσσης μητρός της ἐπεσκέφθη τὸ πρότυπον πλοῖον ἑκάστης ὁμάδος, καὶ ἔπειτα ἡ βασιλικὴ θαλαμηγὸς ἐπεθεώρησεν ὁλόκληρον τὸν ἁλιευτικὸν στόλον. Οἱ ἁλιεῖς καθ' ὑποχρέωσιν δὲν εἶχον τὰ πλοῖά των κεκοσμημένα καὶ σημαιοστόλιστα, ἀλλ' ἐχαιρέτων τὴν βασίλισσαν περιπλέουσαν, ἀνυψοῦντες καὶ καταβιβάζοντες τοὺς πίλους των. Ὅταν ἔλῃξεν ἡ ἐπιθεώρησις πάντα τὰ πλοῖα ἀνέπτυξαν τὰ ἱστία των εἰς δεδομένην στιγμήν, ἀναγγελθεῖσαν διὰ κανονοβολισμοῦ. Ὁ ἰδιότροπος τύπος τῶν

πλοίων, οἱ ἁλιεῖς μὲ τὰ ἐθνικά των ἐνδύματαρ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν θαλαμηγῶν καὶ ἄλλων πλοίων διασκεδάσεως, ἅτινα ἔσπευσαν ἐκ τῆς Ἀμστερδάμης καὶ τῶν περιχώρων διὰ νὰ παραστῶσιν εἰς τὴν τελετήν, παρέσχον θέαμα μοναδικόν.

Κυνήγιον Μαύρων. — Ἐν Νέᾳ Αὐρηλίᾳ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐξερράγησαν φοβεραὶ ταραχαί, διαρκέσασαι ἐπὶ μίαν ἡμέραν καὶ μίαν νύκτα, προελθοῦσαι δὲ ἐκ τῆς δολοφονίας τοῦ ἀστυνόμου καί τινων ἀνδρῶν ὑπὸ τῶν μαύρων, τοὺς ὁποίους ἐζήτουν νὰ συλλάβωσιν. Ὁ λαὸς τῶν λευκῶν διεχύθη εἰς τὰς ὁδοὺς καταδιώκων τοὺς μαύρους. Ἦτο ἀληθὲς καὶ θηριῶδες κυνήγιον. πηγάσαν ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου τοῦ Λύντς. Μέγας ἀριθμὸς μαύρων ἐφονεύθησαν ἢ σοβαρῶς ἐπληγώθησαν Οἱ διῶκται καὶ κυνηγοὶ ἦσαν πρὸ πάντων νέοι ἄνθρωποι ἡ δὲ ἀστυνομία ὑπῆρξεν ἀνίσχυρος νὰ περιστείλῃ τοὺς ταραχοποιούς, οἵτινες διήρπασαν τὰ καταστήματα. Προκήρυξις τοῦ δημάρχου τοιχοκολληθεῖσα οὐδὲν παρήγαγεν ἀποτέλεσμα.

Τὸ τηλέφωνον ἐν Σουηδίᾳ. — Ἐν Σουηδίᾳ εἶνε μᾶλλον διαδεδομένον τὸ τηλέφωνον. Τὸ σύμπλεγμα τοῦ κράτους ἔχει 734 σταθμούς, ὑπηρετουμένους ὑπὸ 32,890 μηχανημάτων καὶ χρησιμοποιοῦντας 753,000 χιλιόμετρα τηλεφωνικῶν γραμμῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τηλέφωνον ἐν Σουηδίᾳ δὲν εἶνε κυβερνητικόν μονοπώλιον, ἀνεπτύχθησαν αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες χρησιμοποιοῦσι 22,800 μηχανήματα καὶ 42,000 χιλιόμετρα σύρματος. Ὁ συναγωνισμὸς τοῦ κράτους καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἑταιριῶν δὲν ἐβράδυνε νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν. Διὰ τὸ κράτος δὲν ὑπερβαίνει σχεδὸν ἐτησίως τὰ 70 φρ.

Διαμερίσματά τινα, ὅπου δὲν ἐπικρατεῖ ὁ συναγωνισμός, ἀνήγαγον τὴν συνδρομὴν εἰς 125 φρ. ἀπ' ἐναντίας δὲ εἰς ἄλλα, ὅπου ἀσκεῖ ὁ συναγωνισμὸς εὐεργετικὴν ἐπιρροήν, δύναταί τις νὰ ἔχῃ μηχάνημα τηλεφωνικὸν ἀντὶ 14 μόνον φράγκων. Προσθετέον, ὅτι ἡ Σουηδία κατέχει 113 μηχανήματα διὰ 10,000 κατοίκων. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι 107, ἡ Ἑλβετία 93, ἡ Γερμανία 29, ἡ Γαλλία, 7 καὶ ἡ Ἰαπωνία 1.

Καλλιέργεια τείου. — Ἡ ἐμπορικὴ ἐφημερὶς τῆς Πετρουπόλεως ἐδημοσίευσεν ἔκθεσιν, ὑποδεικνύουσαν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς Ρωσσικῆς κυβερνήσεως καλλιεργείας τείου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Ακρᾶς ἐπὶ τῶν μεσημβρινοανατολικῶν παραλίων τῆς Μαύρης θαλάσσης. Κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1899 ἐφυτεύθη τέϊον ἐκ 55 ἑκταρίων, τοῦ φυτοῦ μετενεχθέντος ἐκ Σινικῆς.

Ἡ ἐσοδεία παρήγαγε περὶ τὰ 27 καὶ 1)2 πούτια, τοῦ πουτίου ὡς γνωστὸν ἔχοντος βάρος 13 ὀκάδων. Τὸ τέϊον τοῦτο τοῦ Καυκάσου ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἀ. ποιότητος τῆς νήσου Κεϋλάνης, κατὰ δὲ τοὺς εἰδήμονας θὰ ἀξιωθῇ καλῶν τιμῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ἤδη ἐφυτεύθησαν 103 ἑκτάρια καὶ τὰ ἀποτελέσματα εἶνε τόσον εὐάρεστα, ὥστε θὰ αὐξήσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑκταρίων εἰς 500. Μὲ τὴν μέθοδον τῆς λογικῆς καλλιεργείας καὶ τὴν ἁρμόζουσαν προστασίαν κατὰ τῶν ψυχρῶν ἀνέμων ἡ παραγωγὴ θὰ φθάσῃ εἰς 600 πούτια κατὰ ἑκτάριον ἢ δεσιατίνην καὶ ὄχι εἰς 300 ὡς ἤδη ὑπολογίζονται. Αἱ φυτεῖαι θὰ ὦσιν ἐν πλήρει παραγωγῇ κατὰ τὸ 1900, δείγματα δὲ τείου τῆς Ἀκρᾶς ἐστάλησαν εἰς Λονδῖνον καὶ πολὺ ἐξετιμήθησαν.

Ὁ καύσων καὶ ἡ περοῦκα. — Ἐν Λονδίνῳ ὁ καύσων ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε πνιγηρός. Πρωΐαν τινὰ ἐν τῷ λεγομένῳ δικαστηρίῳ τῆς Ἀνάσσης, ὁ δικαστὴς ἀφίκετο χωρὶς περοῦκαν ἢ φενάκην καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι ἐὰν οἱ δικηγόροι ἤθελον νὰ πράξωσι τὸ αὐτό, δὲν θὰ ἀνθίστατο. Εἰς τοὺς λόγους του πάντες οἱ δικηγόροι ἀπέβαλον τὴν περοῦκαν ἐκ τῆς κεφαλῆς. Τὸ γεγονὸς τοῦτο εἶνε ἀπαραδειγμάτιστον εἰς τὰ δικαστικὰ χρονικὰ τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἀγγλικὴ δικαιοσύνη ἐμπεφορημένη συντηρητικοῦ πνεύματος μένει προσηλωμένη εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τοῦ μεσαιῶνος.

Ἡ Ἀκαδημία καὶ τὰ ὕδατα τῶν Παρισίων. — Ἡ Ἀκαδημία τῆς Ἰατρικῆς ἐν Παρισίοις ἐνέκρινεν ὁμοφώνως τὴν ἐπομένην εὐχὴν ἐν σχέσει πρὸς τὴν κακὴν λειτουργίαν τῆς διανομῆς τῶν ὑδάτων ἐν Παρισίοις. Φρονεῖ ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν δημοσίων ἀρχῶν ἐπὶ τῆς χειρίστης λειτουργίας τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑδάτων, ἥτις δύναται νὰ βλάψῃ τὴν ὑγείαν τοῦ Παρισινοῦ λαοῦ. Ἡ ἔλλειψις ὕδατος τῶν πηγῶν καὶ τοῦ ποταμοῦ εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ συστήματος «τὰ πάντα εἰς τὸν ὑπόνομον». Ἀναπόφευκτον λοιπὸν εἶνε νὰ ληφθῶσιν ἐν τάχει σύντονα μέτρα, ὅπως ὑφίσταται σημαντικὴ πίεσις ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ, ἐπιτρέπουσα τὸν καθαρισμὸν τῶν ἀναγκαίων· προσέτι δὲ νὰ ἀποχωρισθῇ ἐντελῶς τὸ ὕδωρ τοῦ Σηκουάνα καὶ νὰ χρησιμεύῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βιομηχανίαν, εἰς τὸ πλύσιμον τῶν ὁδῶν καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπονόμων.

ΓΝΩΜΑΙ

Μεταξύ φίλων.

—Οὐδὲν ἀγενέστερον τῶν ἀνωνύμων ἐπιστολῶν! Ἰδοὺ μία ἀκόμη, ἥτις μὲ εἰδοποιεῖ ὅτι ὁ ἐραστής μου μὲ ἀπατᾷ χωρὶς νὰ μοῦ λέγῃ ποῖος ἐξ ὅλων εἶνε αὐτὸς ὁ ἀχρεῖος!

×

Ἐν παραπήγματι κυνῶν σοφῶν.

—Βλέπεις, Τοτό, πόσον καλὰ μετρᾷ αὐτὸ τὸ σκυλάκι καὶ σὺ εἶσαι τελευταῖος παντοτε εἰς τὴν ἀριθμητικήν.

—Ναί, παπάκη· ἀλλὰ τώρα ἐξέτασέ το λιγάκι εἰς τὴν γεωγραφίαν...

Κ. Μ. Σαμίου

Εἰκόνες ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Δαφῶν.

Καλλιτεχνικὸς τόμος μετ' εἰκόνων.

Δραχμὰς 2.50.

ΕΡΓΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΒΑΡΛΕΝΤΗ

Σύννεφα Φλόγες—Φῶτα καὶ Σκιές—Ζαΐρα

ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ

Ξεφαντώματα - Διηγήματα Ἀπὸ τὰ λείψανα

Ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς συνδρομητάς μας στέλλονται ἀντὶ δραχ. 2.

Τύποις «Νομικῆς»